

EVANGELIJE IZ PUTA

NAŠIM
PRIJATELJIMA
2013/1
BROJ 50

PREDGOVOR: PROVINCIJAL	3
PRVI KORACI PAPE FRANJE	4
SRCE ISUSOVО - POVRATAK K SMISLU	7
MARIJA – ŽENA VJERE	9
POD SJENOM BAZILIKE	11
UMJETNOST U SLUŽBI VJERE	13
U SLUŽBI POLICIJE	17
MLADI O VJERI	19
POZVAN NA PUT	22
U SLUŽBI IZBJEGLICA	23
BRAČNI SUSRETI U HRVATSKOJ	26
ANTE GABRIĆ	28
BLAŽEN ČOVJEK KOJI TREBA BOGA	29
NAŠI SLAVLJENICI	30
NAŠ POKOJNIK	32
NAŠA IZDANJA	33
HABEMUS PAPAM	34

IGNACIJEV PUT ■ INFORMATIVNI LIST ZA PRIJATELJE DRUŽBE ISUSOVE ■

■ ISSN 1331-8500 ■ 1/2013 ■ broj 50 ■ godina XXVIII ■

■ Izdavač: Provincijalat Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, Palmotićeva 31, HR 10 000 ZAGREB, p.p. 669 ■

■ Glavni i odgovorni urednik: Stjepan Harjać ■ Uredničko vijeće: Bojan Bijelić, Branko Čagelj, Hrvoje Juko,

Simo Marinović, Stanko Perica, Ante Topić, Pero Vladić ■ Urednik: Hrvoje Juko ■

ignacijev.put@gmail.com ■ www.fjdi.hr/ignacijev-put

Svoje dobrovoljne priloge možete slati na račun:

"Hrvatska pokrajina Družbe Isusove (za IP)", Zagrebačka banka, 2360000-111576399

**Dragi naši prijatelji i dobročinitelji,
Poštovani čitatelji Ignacijskega puta**

Pred vama je prvi broj *Ignacijskega puta* u 2013. godini. Mnogi od vas su nas, zabilježili, kontaktirali i pitali zašto je naš časopis prestao izlaziti, budući da nisu dobili božićni broj.

Ne bojte se! Još nismo prestali izlaziti, premda je sve teže naći sredstva da pokrijemo troškove tiskanja i poštarine. Razlog što nije izašao božićni broj sasvim je jednostavan: procijenili smo da je razmak između dva broja, božićnog i uskrasnog prekratak, a onda „pauza“ između Usksra i Božića predugačka, tako da je bolje da umjesto da Uskski prvi broj *Ignacijskega puta* izlazi u lipnju, uoči svetkovine Srca Isusova. Tako ćemo ubuduće imati dva broja godišnja u relativnoj jednakim intervalima – prosinac (Božić) i lipanj (Srce Isusovo).

Puno toga se dogodilo da našeg posljednjeg broja. Ipak, jedan trenutak obilježio je na osobit način ovogodišnji Usksr ne samo za nas vjernike, nego i za čitav svijet. Dobili smo, naime, novoga Papu – Franju – isusovca! Nama, članovima Družbe Isusove, to imenovanje izaziva posebne emocije, ali nam je ujedno i živi poticaj za još bolje i vjernije služenje Crkvi, Petrovom nasljedniku i povjerenim nam dušama. Novi Papa nas je od prvoga svoga nastupa sve osvojio. Svaki njegov javni nastup i govor nadahnjuje nas i potiče na „više“, na „magis“. Neka ga Bog blagoslov i jakim učini na dobrobit čitavoj Crkvi.

Za nama je ostao mjesec svibanj. Blagoslojeni mjesec u kojem častimo Nebeskiju Majku Mariju. Njoj se rado utječemo u svim našim potrebama. Znademo da Njenih riječi nema mnogo zapisanih u Svetom Pismu, ali ono malo što je zabilježeno za nas je dragocjeno. Od samoga početka gledamo ju kao našu posrednicu. Ona vidi naše potrebe, nekad i prije nas samih, i s našim potrebama odlazi svome Sinu. Sjetimo se svadbe u Kani Galilejskoj gdje vidi što nedostaje i ne može mirovati, nego odmah učinkovito posreduje. Upozorava Sina: „Vina nemaju!“. To reče Njemu, a odmah nakon toga obraća se i poslužiteljima: „Sve što vam rekne, učinite!“ (usp. Iv 2, 1-12). Vje-

rujemo da Ona u svojoj brižnosti isto to nastavlja činiti i u našim danima. Promatra nas poput majke, vidi naše potrebe i posreduje kod Sina. Kolike smo samo milosti dobili Njezinim zagovorom, a da toga i ne znamo! Ona je doista Majka Crkve, jer se nije zatvorila i povukla u osamu nakon Isusove smrti i uskrsnuća, nego zajedno s apostolima „ustrajno molí“ (usp. Dj 1, 14) i tako pomaže u postavljanju temelja prve Crkve. Tamo gdje se apostoli skupljaju na molitvu ona je posred njih. Ustrajna u molitvi.

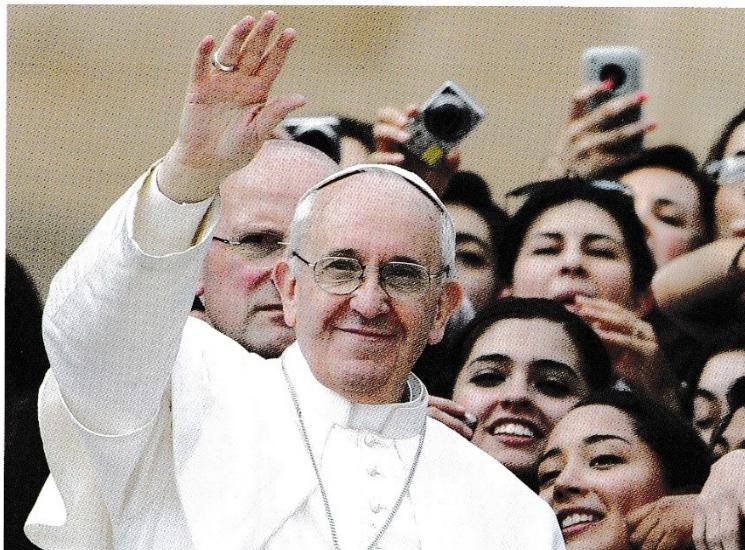
Zagledani tako u primjer Blažene Djevice Marije, ulazimo u novi mjesec, mjesec lipanj, mjesec obilježen cvatom ljiljana i ljubavlju prema dvama probodenim srcima – Srcu Isusovu i Srcu Marijinu. Ovih ćemo dana učestalije ponavljati tako dragu molitvu i zaziv: „Isuse blaga i ponizna srca – učini srce moje po srcu svome!“ U tih nekoliko riječi sažeto je sve naše pouzdanje i čežnja. Ništa nam drugo nije potrebno ako imamo srce po uzoru na Njegovo srce. Takvo srce puno je blagosti i strpljenja, ljubavi i praštanja, mira i dobrote. I ne smeta ništa što će takvo srce sigurno biti, zbog naše slabosti i zbog ljudske zloće, i izranjeno i okrunjeno trnjem i probodeno sulicom... jer takvo srce ne može umrijeti ni biti uništeno.

Dragi naši prijatelji i dobročinitelji

Hvala vam za svaku vašu podršku, duhovnu i materijalnu, za svu pomoć koju nama isusovcima dajete kako bismo mogli što bolje ostvariti svoje poslanje u današnjem svijetu. Nemojte se umoriti u molitvi za sve nas! Uvijek trebamo novih svetih zvanja, trebamo ustrajnosti u dobrim započetim djelima, trebamo kreativnosti za pothvate prilagođene novim naraštajima s uvijek istom porukom Radosne vijesti.

Neka Bog obilato blagoslovi vašu velikodusnost i neka svojim Svetim Duhom zakrili i brani vas i vaše obitelji! Bog vas blagoslovio!

**Ante Tustonjić, SJ
provincijal**

Prvi koraci pape Franje

Htio bih u nekoliko poteza zajedno s vama koji primate i čitate *Ignacijev put*, oživjeti sve ono što smo mogli vidjeti i čuti prilikom pojavka pape Franje na njegovom prozoru u Vatikanu i ono što je učinio privih dana svoga pontifikata. Prilika je to da još jednom doživimo njegovu jednostavnost i skromnost, kardinala Bergoglia, pape Franje, prvog pape isusovca i prvog Latinoamerikanca, prvoga koji je također izabrao ime velikog sveca iz Asiza.

Kada su se otvorili prozori papine sobe u Vatikanu i kardinal protodakon J. L. Tauran svećano najavio da imamo novoga papa koji se zove Franjo, prołomio se pljesak mnoštva na Trgu Sv. Petra zajedno s pojvkom novoga pape na prozoru.

Molitva za blagoslov

Jednostavnost pape Franje, dubina onoga njegovog naklona glave na blagoslov što ga je na

njega zazvao okupljeni narod, to što je i dalje i kao rimski biskup i papa bio uvijek i jedino ono što jest, dirnulo je srca milijun vjernika.

Papa nije stavio na sebe crveni ogreć obrubljen hermelinom koji su mu pripravili... Poslije će se doznati da nije htio tu kraljevsku odjeću s krznenim obrubom. Krzno ne pristaje papi koji se zove Franjo. Prsni križ nije promijenio, to je križ što ga je Jorge Mario Bergoglio uvijek nosio, obični metalni križ. Nema ni nikakvoga optočenoga dragog kamena.

Vrlo lako i jednostavno uspostavlja komunikaciju s pukom na velikom trgu koji ga pažljivo sluša. Najljepše i najsrdačnije se dogodilo kad je od sviju na Trgu sv. Petra zatražio blagoslov. Iskrenost i jednostavnost toga papinog čina, dubina njegovog naklona glave na blagoslov što ga je na njega zazvao okupljeni narod, bio je vrhunac papine komuni-

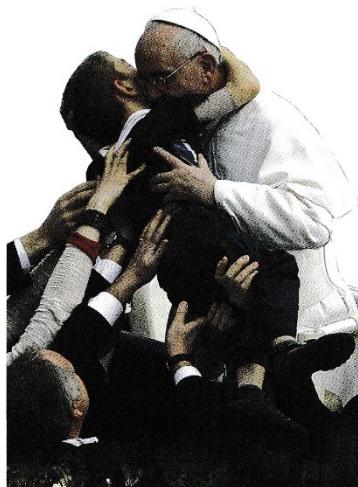
kacije s narodom. Rekao je riječi koje do sada nisu bile izgovorene s tog poznatog prozora: „Sad bih želio podijeliti blagoslov, ali prije vas molim za jednu uslugu. Prije nego što biskup blagoslovi narod, molim vas da se vi pomolite da Gospodin mene blagoslovi. U tišini izrazimo tu vašu molitvu za mene...“ Slijedili su trenutci tišine i mira. Ljudi su doista bili sabrani i u svom srcu molili za papu. To je bila prva molitva Božjega puka za papu, molitva naroda koji moli blagoslov za svojeg biskupa i papu.

Papa Franjo je jednostavno i skromno prignuo glavu i nekoliko trenutaka ostao u tišini dok su ljudi molili za njega. Zatim je ponovno uzeo riječ: „Velika vam hvala na dobrodošlici. Molite za mene.“ I nestao je s prozora mašući i pozdravljajući. Mnogi su rekli da je to bilo najljepše što se te večeri dogodilo na Trgu Sv. Petra.

Zašto ime Franjo?

Sam papa Franjo tumači: „Pri izboru potred mene bio je nadbiskup Sao Paula u miru bivši pročelnik Kongregacije za kler, kardinal Claudio Hummes, veliki prijatelj...“ rekao je Papa. „Kad je već postalo donekle opasno, on me hrabrio. Kada su glasovi dosegнуli dvije trećine, uslijedio je uobičajeni pljesak jer je papa izabran. On me zagrljio, poljubio i rekao mi: ‘Ne zaboravi siromaha!’“

„Ta je riječ“, nastavio je Papa, „prodrla ovdje: siromasi, siromasi. Odmah sam s obzirom na siromahe pomislio na Franju Asiškoga. Zatim, dok se skrutinij nastavio sve dok nisu pročitani svi glasovi, sjetio sam se ratova. A Franjo je čovjek mira. I tako mi je u srcu došlo ime: Franjo Asiški. Za mene je on čovjek siromaštva, čovjek mira, čovjek koji ljubi i čuva stvorenja; u ovom trenutku nemamo baš dobar odnos sa stvorenjima, zar ne? On je čovjek koji nam daje ovaj duh mira, siromašak... Oh, kako bih htio da Crkva bude siromašna i za siromahe!“

O milosrđu

Jednog od sljedećih dana išao je u baziliku Svetе Marije Velike. Novi se papa u molitvi zastavio pred Marijinom slikom. Onda je posao do oltara pod kojim se čuvaju relikvije jasala Gospodinova rođenja. Potom je otisao u kapelu koja se također zove Sikstinska, do oltara Jaslica gdje je sv. Ignacije Lojolski jedne božićne noći slavio svoju prvu misu. Za sve isusovce to je mjesto posebno snažne simbolike.

Nakon molitve papa Franjo se susreuo s nazornim kardinalima i isповједnicima dominikancima. „Milosrde, milosrde, milosrde...“: taj im je poziv uputio pozdravljajući ih jednoga po jednoga. „Vi ste isповједnici, stoga budite milosrdni prema dušama. One trebaju milosrđa“, dodao je.

Evo još nekih misli o milosrđu, a dobro će doći svima kojii ispovijedaju:

„Prvi i jedini korak koji se traži da se iskusи milosrđe“, objasnio je papa Franjo, „jest priznati se potrebnima milosrđa. Isus je došao radi nas, kada priznamo da smo grješnici“, rekao je.

Zatim govori o onom farizeju koji se sma-

tra pravednim i ako smo takvi: „Ne poznamo Gospodinovo srce, i nikada nećemo biti radojni zbog doživljaja toga milosrđa! Tko je navikao druge osudjivati, smatrat će ispravnim, pravednim i dobrim, ne uvida potrebu da ga se zagri i da mu se oprosti. Ima i onih koji to uviđaju, ali misle da su nepopravljivi zbog prevelikoga počinjenog zla.

Nakon mjesec dana, u istome smo stanju... Vraćamo se Gospodinu. Gospodin se nikada ne umara praštajući: nikada! Mi smo ti koji se umaramo tražeći od njega oproštenje. Dakle, ištimi milost da se ne umorimo moliti oproštenje jer On se nikada ne umara praštajući.“

Kako gleda na molitvu ili što je za njega molitva?

„Za mene je molitva na neki način iskustvo predanja“ pripovijeda Bergoglio u knjizi-intervjuu El Jesuita, gdje se čitavo naše biće nalaže u Božjoj prisutnosti. Tu se razvija dijalog, slušanje, preobrazba. Promatranje Boga, ali poglavito osjećanje da nas on gleda. Tako biva u mojem slučaju kada molim krunicu ili recitiram psalme, ali i kad slavim euharistiju. Ipak moram reći da svoje vjersko iskustvo najviše proživljavam kada se duže zadražavam pred svetohraništem. Katkada se sjedeći umirim prepšten promatranoj. Imam dojam da se nalazim u rukama nekog drugog, kao da me Bog uzima za ruku.

„Kada si s Bergogliom, imаш dojam da Boga Oca pozna osobno“, izjavio je Palau (jedan od vođe kršćanske evangeličke sljedbe) u jednom intervjuu. „Način na koji moli, na koji razgovara s Gospodinom, način je čovjeka koji poznaže Isusa Krista i koji je s Gospodinom duhovno prisutan. Njemu uopće nije teško moliti.“

O križu

„Kad hodimo bez križa, kada gradimo bez križa i kada isповijedamo Krista bez križa, nismo učenici Gospodinovi nego svjetovni; je-

smo biskupi, svećenici, kardinali, pape, ali ne i Gospodinovi učenici.“

Optimizam

U petak 15. ožujka Franjo je u Klementovoj dvorani primio kardinale. Govoreći njima, obratio se cijeloj Crkvi da se nikad ne preda pessimizmu i ogorčenosti što nam ih nudi davao.

Papin je pogled pozitivan: „Nikada se ne predajmo pesimizmu, ogorčenosti što nam je davao nudi svakoga dana; ne predajmo se pessimizmu i obeshrabrenosti; imajmo čvrstu sigurnost što je svojim silnim duhom Duh Sveti daruje Crkvi, imajmo hrabrosti ustrajati i tragati za novim metodama evangelizacije kako bismo evandelje prinosili sve do kraja zemlje.“

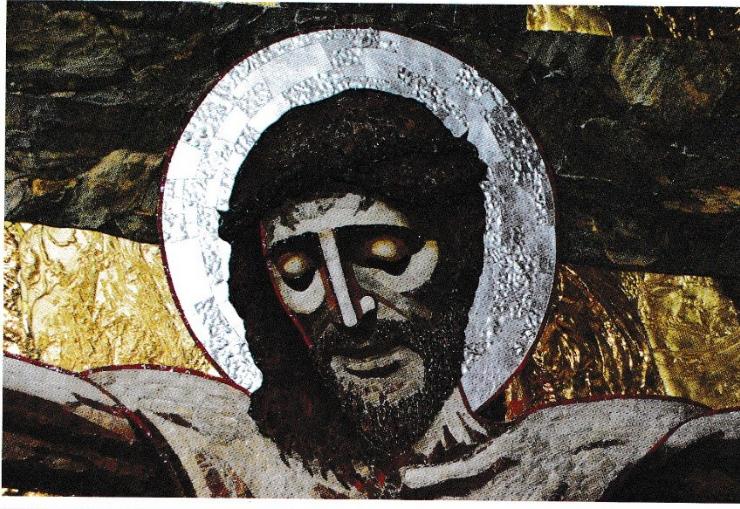
Papa Franjo je na vjetrometini i stalno će Papa Franjo je na vjetrometini i stalno će se komentirati njegove riječi i geste. Neki će ga kritizirati, a neki hvaliti. Budimo uz njega svojom molitvom. Slijedimo njegove pouke. Nećemo ga moći lako slijediti. Možda baš zbog toga što je tako jednostavan i skroman.

Mirko Nikolić

Srce Isusovo - povratak k smislu

Svatko od nas, vjerojatno je u životu naišao na pitanje postavljeno samome sebi, zašto uopće živim? Što me to pokreće da idem dalje, i imali sve to na kraju smisla? U takvim trenutcima tame i besmisla s kojima smo suočeni, dobro je vratiti pogled unatrag. Što više budemo „kopali“ po ladicama svoje prošlosti, vidjet ćemo da su najljeđi trenutci našega života bili vezani uz bližnje, brigu roditelja, odrastanje uz brata i/ili sestru, mudrost bake i đjeda, prijatelji s kojima smo se voljeli družiti, ići na utakmice voljenog kluba, sve one male pobjede i poraze našega života koje smo dijelili s bližnjima, a izgradile su nas u bolje ljude. Uočit ćemo kako naš život posjeduje vrijednost jer smo bili voljeni i jer smo voljeli, a ne može se voljeti nešto što ne posjeduje baš nikakvu vrijednost. I još će nam se nešto otkriti, da u tom „kopanju“, materijalne stvari, posjedovanje, ekonomska sigurnost, nisu imali baš nikakvu važnost ili bar ne značajnu, već ju je imao čovjek. Čovjek nalazi svoj smisao

jedino kada daje, kada dijeli s drugima ono što ima, a najvrednije što posjeduje jest sposobnost voljeti. Iz toga proizlazi sav naš smisao. No, kao ljudi uočavamo svoje granice, jer ne možemo ljubiti i biti voljeni onako kako bismo htjeli, jer to zahtjeva i žrtvu koja traži da izademo iz naše samodostatnosti. Naša narav nas ograničava, i upravo iz tog iskustva ograničenosti i prolaznosti pitanje o smislu traži konačno utemeljenje koje nas nadilazi. Zato je pogled unatrag važan kako bismo mogli prepoznati u onim dobrim trenutcima našeg života, koji su prolazni, ali su još uvijek dio nas prisutni u našem sjećanju, onu apsolutnu Dobrotu od koje i posjedujemo život. To je ona dobrota koja naš život usmjerjuje prema naprijed, prema konačnom utemeljenju u onome koji poziva: „*Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i nači ćete spokoj dušama svojim.*“ Mt 11, 28–29.

To je Božji poziv upućen izgubljenom čovjeku, opterećenom brigom za vlastitu egzistenciju, čovjeku koji ne vidi dalje od smrti s kojom je suočen, izranjenom čovjeku od nepravdi ovog svijeta u kojem nema mesta za vrijednosti, za život okrenut životu. To je Sreć Isusovo koje kuca za nas i želi da ga upoznamo. Jer srce označuje samu bit osobе, ono što ona jest u svoj svojoj punini: kao kad kažemo: imao je dobro srce, ili uopće nema srca i sl. Zašto je to važno za čovjeka u svijetu koji sve više usmjeruje svoj pogled na ono ograničeno, oipljivo, koje je potrošivo a zatim se odbaci, svijet koji se više ne klanja tajanstvenosti svemira i njegovu tvorcu, već atomima i česticama koje ga ispunjavaju? Radi se o tome da kad čovjek izbaci Boga iz svog života, pravi sebi druge bogove i idole u liku bogatstva, znanstvenog napretka, slave, gubi sebe u onome što je prolazno, propadljivo. A čovjek je po naravi usmjeren na više, na neiscrpljivo bogatstvo koje se nalazi samo u Bogu, i jedino mu Bog može dati i daje dostojanstvo života. Da bi Bog bio na prvom mjestu u našem životu potrebno ga je upoznati. Boga najbolje možemo otkriti u Bibliji, koji skriva svoje lice u Starom zavjetu, a otkriva se u Novom. Njegovo središte i srce nalazi se u Isusu.

U klanjanju dostojnom Srcu Isusa Krista, zajedno stanjuje čovječanska i Božanska ljubav. Isus je posлан od Oca da vrati čovjeku u zajedništvo s njim, da pokaže čovjeku njegovu pravu vrijednost i dostojanstvo za koje je stvoren. Tu dolazimo do onog paradoksa koji ruši čovjekovu logiku. Bog je rođen u siromaštvu, ne kao kralj od ovoga svijeta, utjelovio se u onom istom čovjekovom tijelu i bio izložen zimi, grubosti postelje, skromnosti prostora, ali okružen ljubavlji Majke i Oca. Krist nas uči već samim početkom svog zemaljskog života, da je samo Ljubav ono što prvo određuje čovjeka i čini ga slikom Božjom. Njegova ljubav se očituje u nazaret-

skoj kući, kad je vodio nebeske razgovore sa svojom Majkom i s poočimom sv. Josipom kojemu je naporno i poslušno pomagao u tesarskom zanatu. Ova ljubav pokretala ga je na njegovim dugotrajnim apostolskim putovanjima i kad je činio nebrojena čudesna uskrisujući mrtve ili ozdravljajući svakovrsne bolesnike. Zatim u podnošenju tegoba, u znoju, u gladi, u žedi; za noćnih bdijenja tokom kojih se s mnogo ljubavi molio svom nebeskom Ocu, zatim u molitvama koje je obavljao. Kad je konačno Božanski Spasitelj visio na križu, osjetio je kako njegovo Srce plamti raznim i silnim čuvstvima: najvatrenije ljubavi, užasa, milosrđa, najžarkije čežnje i vedrog mira. Ova je čuvstva izrazio svim svojim značajnim riječima: „Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine“ Lk 23, 34. „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“ Mt 27, 46. „Zaista ti kažem, još danas ćeš biti sa mnom u raju“ Lk 23, 43. „Žedan sam“ Iv 19, 28. „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj“ Lk 23, 46.

Čovjek traži svoj temelj u ljubavi koju posjeđuje za druge, ali ga ne nalazi izgubljen u svojoj ograničenosti i sebičnosti, misleći da je onda on sam mjerilo, padajući u relativizam. No, Bog ne misli tako, Bog traži izgubljenog čovjeka i otkriva mu se na križu. Svojim životom i smrću, Bog se otkriva u Ljubavi, u svom Sinu, u svom Srcu. Na križu se očituje Isusova pobjeda nad svom bijedom čovjeka, nad besmislim svakog relativizma s kojim je suočen kad ne vidi dalje od smrti, dalje od svoje boli i patnje. Isus je sve to uzeo na sebe i ponio na križ. Isus je svoje Srce na križu predao za nas, pokazujući time da smo iz Ljubavi stvoreni i da je Ljubav konačna svrha čovjeka, ona koja se do kraja daje. Te stoga iz te Božje ljubavi, u njegovu Srcu, stoji naše utemeljenje u ljubavi koju dijelimo i žrtvujemo za svoje najbliže, za svoju domovinu, za vrijednosti za koje se borimo. Upravo ta Ljubav, to Srce s križa nam govori koliko smo vrijedni da naš život ima smisla, i da smrt nije konačna.

Bojan Bijelić

Marija – žena vjere

Ako želimo govoriti o Mariji, onda trebamo uvijek početi s njezinom vjerom, jer je Marija bila u svemu i prije svega vjernica, žena vjere. Drugi Vatikanski koncil također opisuje Mariju kao osobu koja napreduje na putu vjere, pokazuje, pomaže i nama da ga nađemo. Tu Koncil preuzima tradiciju ranog srednjeg vijeka i stavlja više naglasak na Marijinu vjeru, nego na božansko majčinstvo.

Kad je sv. Bernard u 12. st. napisao: *Djevica je vjerovala i u svojoj vjeri začela*, posvjedočuje jednaku vjeru koja je nadahnula u 4. st. sv. Augustina, koji je rekao: *Prije nego ga je začela u svom krilu, začela ga je u svom srcu.*

S pravom se može reći da su pisci prva četiri stoljeća pridavali više pozornosti Marijinu činu vjere kod naviještanja, nego otkrivanju njezina božanskog majčinstva kod rođenja Isusova. Ta se tradicija, konačno, temelji na samom Novom

zavjetu, u kojem se nalaze tekstovi koji govore o bitnim izričajima Marijina života; ti tekstovi stvarno govore o njezinim riječima i djelima kao vjernice. Marija je bila blažena zbog svoje vjere: *Blažena ti što povjerovala.*

Kad se Marija odazvala Bogu, tada se nije od nje tražilo da prihvati samo neku određenu nauku, navezanost na neki obred, poštivanje nekih zapovijedi. Od nje se zahtijevalo puno više: da prizna Boga koji je sada tu prisutan, djelotvoran, tražilo se od nje sudjelovanje u tom božanskom stvarateljstvu.

Vjera postaje za Mariju zahtjevna, konkretna i osobna. Ona se izručila tom Božjem pozivu, slijedila ga u neizvjesnu budućnost, nije znala kamo će je Božja riječ voditi, ali je bila spremna sav svoj život staviti u tu igru. Doživljavala je ono što je i Abraham prošao: poziv Božji, nikakve garancije, samo obećanje. Tu

dodirujemo najdublje stanje vjere: vjerovati u osobnog Boga koji me zove i vodi.

U tom svom činu vjere Marija dopušta da Bog raspolaže njom, ne samo preko njezinog razuma i srca, nego i preko njezina tijela. Taj čin vjere duboko oblikuje sav njezin život kao žene. Ta je vjera zahvaćala sve što joj je život donosio i nudio.

No, nije to baš bilo tako lako kako se čini. Sve je krenulo drukčije nego što je kao djevojka zamišljala i planirala budućnost u svojim željama i mislima!

Marija je bila odgojena u starozavjetnom duhu, upijala je odmalena od svojih roditelja Joakima i Ane tu starozavjetnu vjeru u kojoj je Bog bio u nedodirljivu visočanstvu beskrajno dalek, užvišen i svet. Božje je veličanstvo bilo tako silno i visoko da nijedan čovjek nije mogao vidjeti Boga i ostati na životu. Marija je bila odgojena u tom strahopohrštanju. Njezini su je roditelji i učitelji ispunili tom dubokom vjerom u Božje veličanstvo, a ipak s njom započinje Novi zavjet, gdje je Bog u svojoj ljudskoj bespomoćnosti veoma blizu. Ta se preobrazba događa upravo u Mariji i njenoj vjeri. Marija, koja je starozavjetnu vjeru tako vatreno živjela i potvrđivala, morala je sada sve učiniti za to bespomoćno dijete.

Danas se može susresti ljudi koji se bune zbog mnogih promjena u crkvi, zbog mnogih izgubljenih, nazovi, sigurnosti. Tada se treba uvijek dobrohotno nasmješiti, a i pomalo naljutiti. Kako je tek promjene morala doživljavati Marija, nije se bunila, nego je tiho i ponizno prihvatala taj prijelaz svoje vjere iz Starog zavjeta u Novi zavjet.

Može biti da je vjera Novog zavjeta teža od vjere Starog zavjeta, Bog koji nam je blizu, u čovjeku, stavlja našu vjeru na težu probu nego Bog u svojem veličanstvu koje sve nadilazi. U takvim je trenucima dobro misliti na Mariju, prvu osobu i ženu nove vjere, prvu koja je prepoznala i potvrdila božansko u ljudskom. Od tog trenutka navještenja počela je za nju nepoznata buduć-

nost, bila je povučena prema nečemu, a nije znala kamo. Njezin je jedini oslonac bila riječ Božja.

Nas zna obuzeti kušnja u kojoj želimo utvrditi svoju vjeru, vidjeti točno na čemu smo. No, vjera upravo isključuje takav oslonac, trenutak gdje ne možemo ništa shvatiti, na nešto se prikažti. To uvijek znači: biti na putu, uvijek nešto napustiti, ostaviti i ne okretati se natrag. Ako ne idemo naprijed, ako se čvrsto držimo, hvatamo sa svom snagom nečeg opipljivog i vidljivog, tada svoju vjeru sužujemo i stvaramo od nje nevjeru. To sužavanje vjere bilo je i uzrok Isusove smrti. On je umro na Kalvariji zato što se nije uklapao u zacrtanu i zamišljenu sliku Mesije kod farizeja. Oni su si uzeli za pravo da moraju znati kako izgleda Mesija, ali kad je Sin Božji došao na svijet, ubili su ga jer nisu htjeli promijeniti vlastito napravljeno očekivanje sa stvarnošću Bogočovjeka. Krist je bio uvijek veći i drukčiji nego što je Marija mislila. U svom je srcu nosila tajnu svog sina, sljedila ga je i tako mu dopuštala da joj mijenja i izgrađuje život. Uvijek je bila na raspologanju riječi Božjoj, bila je stvarno žena vjere. Sve je to, zaključno, vodilo na Kalvariju: Kod kriza je stala njegova majka...

Više nego neki čovjek, pretrpjela je smrt svoja sina i kad se Marija spuštalas s Kalvarije, bila je skroz naskroz usamljena žena, ali žena vjere.

U jednim dominikanskim litanijsama iz 13. stoljeća nalazimo zaziv pun značenja: Sveta Marija, koja si na Veliku subotu vjeru sačuvala, moli za nas! Kad je Isus umro smrću razbojnika, izgubili su i njegovi najbolji prijatelji, njegovi najvjerniji učenici zadnju nadu u njega, napustili su ga. Nitko više nije vjerovao u njega. Marija je bila jedina koja je sačuvala vjeru između smrti i uskrsnuća. U jednom vremenskom razdoblju bila je jedini vjernik na cijelom svijetu.

Živjeti kao vjernik pretpostavlja upitnike, sumnje i poteškoće. To su dobri znakovi da vjera živi, znakovi s kojima se susretala i Marija u svojoj vjeri.

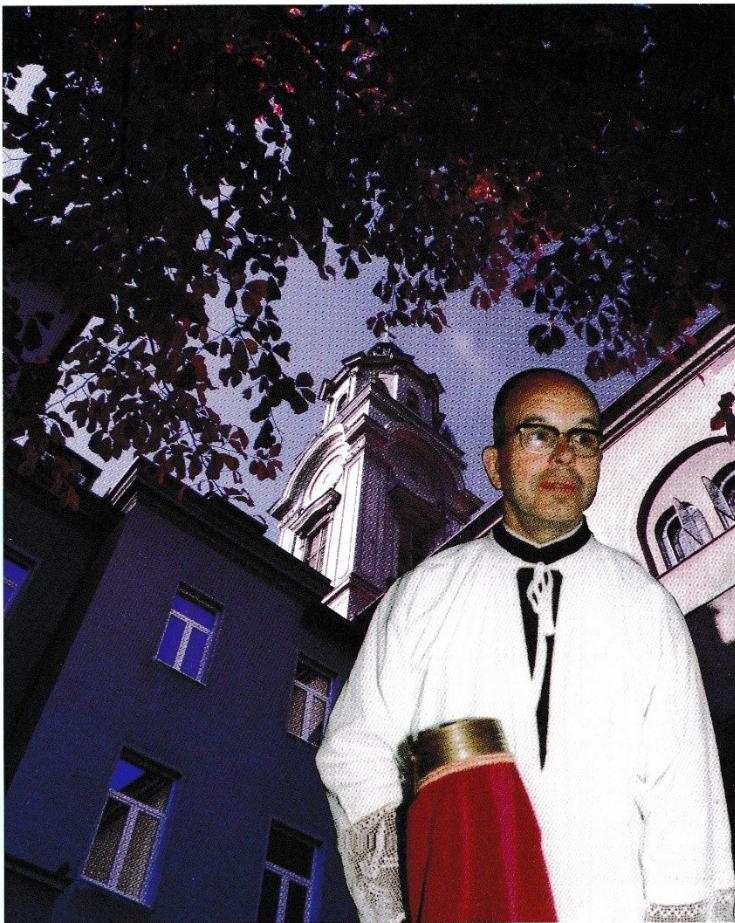
Stjepan Harjač

Pod sjenom bazilike

Za ovaj broj Ignacijskog puta – a na temu svjedočanstva vjere – razgovarali smo s časnim bratom Ivanom Domazetom, dugogodišnjim sakristanom u Palmi, koji je redovitim posje-

titeljima bazilike zasigurno poznat kao dragi brat Iko.

Časni brate, molim Vas da se predstavite čitateljima. Recite gdje i kada ste rođeni?

Rodio sam se 14. Studenog 1936. Godine u lijepom selu dalmatinske zagore Želovu, po-kraj Sinja, župa sv. Vida, od majke Luce i oca Petra.

Kakvo je bilo vaše djetinstvo u Želovu?

Svako djetinjstvo je lijepo doba pa tako i moje. Premda su to bila teška ratna vremena. Kao dijete izgubio sam oca u ratu koji je bio hrvatski vojnik i nikada mu se nije našao grob. Možete zamisliti kako je bilo našoj majci s puno male djece, nahraniti gladna usta s vrlo malo hrane. Unatoč tome bilo je to lijepo vrijeme u mom životu.

Kako se dogodio vaš duhovni poziv?

Možete li opisati ljudi i događaje koji su prethodili odluci?

Kao dijete bio sam ministrant i za mene je svaki svećenik bio pojam sveca. Tada je kao franjevački đak, danas fra Leon Delaš, dolazio na ljetni odmor kući i stalno bio uz župnika. Vidjevši to pomislio sam kako bih i ja volio tako Bogu služiti. Na mene je također djelovalo i obiteljsko okruženje, osobito moja dobra, pobožna, skromna majka Luca koja je u mene usadila vrline kršćanskog života. Svakodnevno smo cijela obitelj molili krunicu. Kako je bilo poratno doba, živjelo se teško te sam izradivo cigarspice i isao ih prodavati u Sinj. Tako dode do mene Ivan Marović i kaže mi: „Iko, bil' ti bio brat kod isusovaca, a ja, makar nisam poznavao isusovce, odmah sam rekao „da, vrlo rado“. I tako je započeo moj put. Bio sam jako sretan radi toga.

Kako se osjećate kao redovnik u Družbi?

Iskreno mogu reći uvijek sretan, veseo i zadovoljan, zahvalan Bogu za poziv časnog brata u Družbi. Nije uvijek bilo lako, ali s potuzdanjem u dragog Boga i zagovorom drage Gospe, evo, ustrajao sam skoro 60 godina kao redovnik. Zahvalan sam Bogu na tome.

Koliko godina živate uz baziliku Srca Isusova?

Evo, da izbrojim, 21 godinu kao vratar, podrumar i druge kućne dužnosti te 23 godine kao sakristan u Bazilici. Sve zajedno 44 godine. Volim svoj posao u Bazilici, kiriti ol-tare i sve što treba. Uvijek sam se trudio biti na usluzi svima koji posjećuju baziliku. Sav svoj trud prikazujem na čast i slavu Presvetog Srca Isusova. Na kraju radnoga dana najdraže mi je predmolti krunicu u bazilici prije večernje mise. To posebno veseli jer još od djetinjstva nosim u sebi ljubav prema Mariji.

Časni brate, možete li reći nešto više o tome kakav je nekad bio vjernički život u bazilici u usporedbi s današnjim?

Velika je razlika, zato jer su nastupile velike promjene i vrijeme je drukčije. Za vrijeme komunizma ljudi nisu mogli nigdje drugdje slušati o vjerskim stvarima osim unutar zidova crkve. Tako se osobito sjećam staleških propovijedi u bazilici naših patara Škvorce, Čurića i mnogih drugih. Bazilika je znala biti tako puna da smo čak četvoričica skupljala milostinju. Pastor je po mome mišljenju i dalje ostao kvalitetan. Puno se radi i Bog blagoslivlja napor, trud i rad Družbe na slavu Božju. I hvala Bogu da je tako. Osnivanjem župe u Palmotićevoj u bazilici se počelo raditi više s djecom te je i život bazi-like obogaćen.

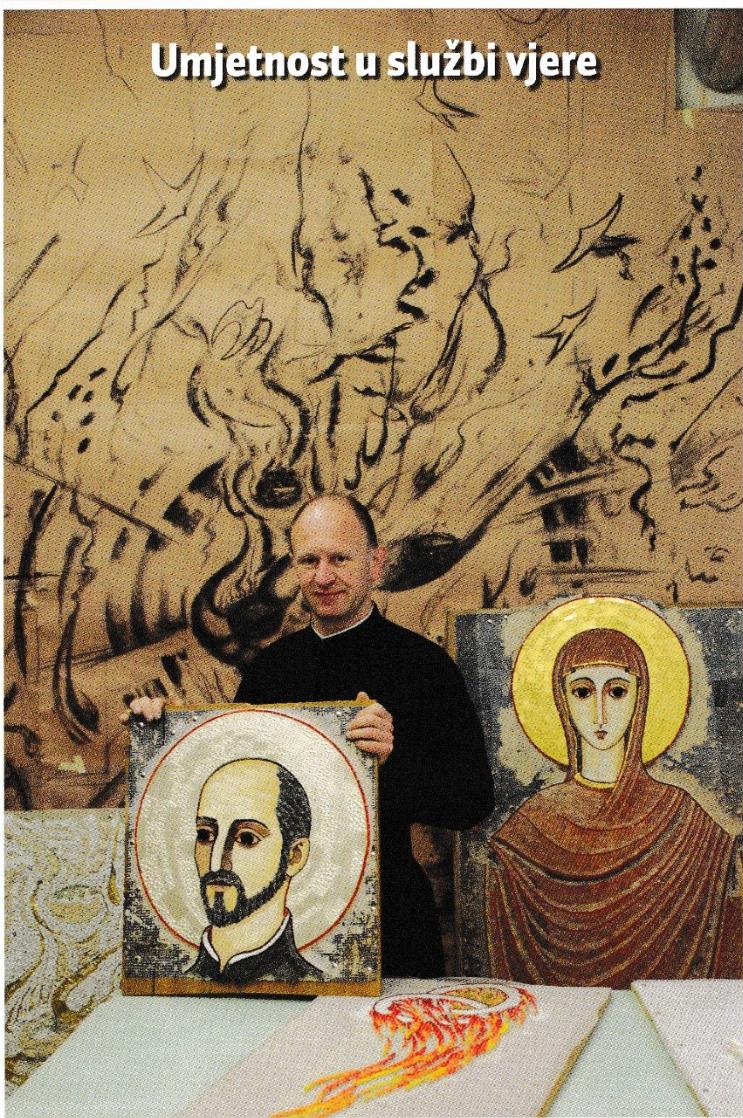
I za kraj, dragi brate, što bi poručili mladima koji traže svoj životni put?

Treba vjerovati u Boga, pouzdati se u Njega. Ono što sam u životu naučio, treba biti ustrajan u dobru, ne bojati se života, nego uvijek s Bogom ići naprijed. Kao što kaže Sveti pismo onima koji iskreno Boga traže i ljube sve se okreće na dobro.

Časni brate Ivane, hvala vam lijepa za ovaj razgovor.

Franjo Štefić

Umjetnost u službi vjere

U ovom broju Ignacijskog puta donosimo razgovor s bratom Zdenkom Vidovićem koji je naš umjetnik. Brat Zdenko nam iznosi i mnoge druge zanimljivosti o sebi. Srdačno te pozdravljamo brate Zdenko i zahvaljujemo ti što si izdvojio vremena da odgovoriti na neka naša pitanja, jer kako vidimo, upravo smo te zatekli gužvi i izradi mozaika za Kanadu.

Reci nam nešto o sebi i svojoj obitelji brate; gdje si rođen, kako si proveo djetinjstvo, kakva je duhovna atmosfera vladala u obitelji?

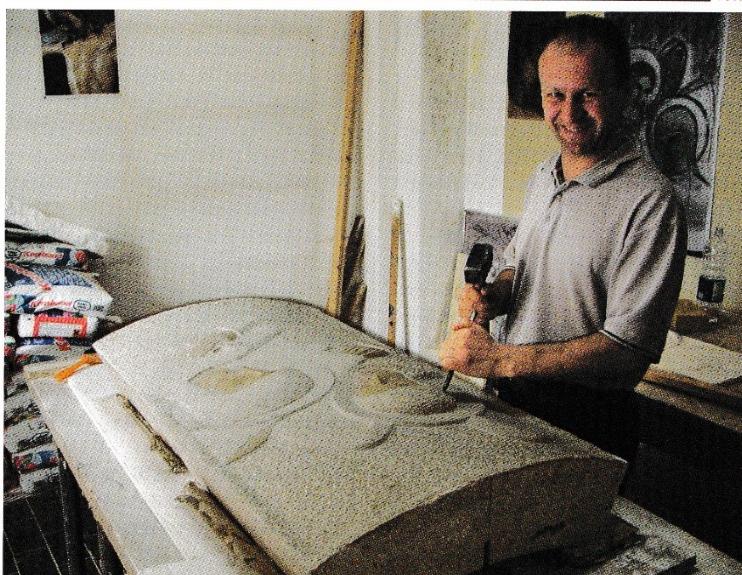
Moj je život započeo 30. kolovoza 1972. godine, kada sam se rodio kao treće od petero djece. zajedno sa svojim roditeljima Marom i Jozom odrastao sam u prosječnoj katoličkoj obitelji u malom selu Počulici. Kao djeca, osnovnu smo školu pohađali u Vitezu, a kasnije srednju u Zenici i Sarajevu. Dok je tata radio u poznatoj željezari u Zenici, majka je bila s nama kod kuće i odgajala nas u toploj duhovnoj atmosferi.

Naša kuća se nalazila na briježgu sa kojega se prostirao prekrasan pogled na zelene pašnjake i livade te me je kao dijete posebno veselio pogled na vrhunce planina u proljeće. Posebnu pozornost sam obraćao jednoj bijeloj vijugavoj crti na toj planini te sam se često pitao kuda vodi taj put i je li se tim putem moglo doći do Svetе Zemlje. Te su planine u meni uistinu budile asocijacije na brdo Sinaj i Svetu Zemlju te sam imao veliku želju poći tam. Kasnije, kada je moja starija sestra Jelena počela pohađati vjerouauk, u meni su se počeli otvarati sasvim novi vidici, od kojih je najveći vidik bio Bog. Iako naši roditelji nisu bili baš pretjerano pobožni, odgajali su nas u zajedništvu, molitvi i vjeri. U kući se zajedno molilo prije i poslije jela, a prije spavanja je svatko od nas molio svoju molitvu koju smo sami sastavljeni od svojih

vlastitih misli upućenih Bogu. Dok smo tako odrastali, običavali smo s ocem na blagdan svetog IVE paliti vatriču koju smo mi zvali "cvitnjak". Nama djeci je bilo zanimljivo gdje će se u mraku pojaviti novi "cvitnjak" i koliki će biti. Ali taj očev "cvitnjak" je za mene imao jedno posebno značenje. On je za mene predstavljao znak očeve vjere, poštovanja i ljubavi prema Bogu. No, očev život i život mnogih tih ljudi i djece koji su palili "cvitnjake" ugasili su se u ratu, gotovo identičnom sudbinom Ivana Krstiteљa. Ali, vjerujem da je istinsko Svetlo, koje rasvjetljuje svakog čovjeka, došlo na svijet i pobijedilo svako zlo i tamu... "Ja dodoh da život imaju, u izobilju da ga imaju."

Kada se rodila misao za duhovni poziv? Je li to bio susret s nekim svećenikom?

Rekao bih da je nekoliko stvari utjecalo na moj duhovni poziv. Pored obitelji tu bi svakako na prvo mjesto istaknuto Euharistiju, čitanje Biblije, katekizam, živote svetaca i na koncu, svakako, svećenika. Naime, za vrijeme jedne propovijedi dok je fratar propovijedao o jednom sveću, u meni se rodila misao kako bi bilo lijepo kad bi i ja mogao živjeti tako svet i potpuno svoj život posvetiti Bogu i bližnjemu. Međutim, to mi se tada činilo nemogućim jer je se za svećenički poziv trebalo znati lijepo pjevati, imati dar govorništva, dobre ocjene u školi i tome slično, no ja nisam ništa od toga imao. Jedino sam bio nadaren za likovni, a to se nažalost nije brojilo. Mislim da je to bio odlučujući trenutak kad je sjeme bilo baćeno u zemlju i trebalo je samo čekati da proklijne pod evanđeoskim svjetлом. Kasnije, za vrijeme svoga školovanja u Sarajevu i Zagrebu susreo sam se sa časnom braćom te sam otad točno znao što želim i kojim putem ću krenuti. Zatim, na dan ulaska u noviciju 1996. godine, oprostio sam se s čekićem i dlijerom na otoku Braču. Danas puno radim s kamenčićima i ne možete ni zamisliti koliko ih i kakvih sve imam. Ali Isus je bio i još uvijek jest moj najdraži kamenčić, koji

je svoj trag duboko utisnuo u moj život.
Koji su bili tvoji prvi koraci u redovničkoj
zajednici: vjerujemo da je bilo lijepih, a i teških
trenutaka reci nam nešto o tome?

Prvi susret s isusovcima dogodio se 1991. godine za vrijeme mog studija kiparstva u Zagrebu. U to vrijeme stanovaо sam na Fratrovcu i tu sam kroz konkretnе osobe upoznavaо Družbu "izvana". Tako sa na mene poseban dojam ostavila isusovačka braća od kojih bi spomenuo samo brata Franju Sabolića i patera Marijana Gajšaka. Brat Francek, kako su ga svi zvali od milja, brinuo se za voćke i tu to vrijeme s njime sam se najviše družio i radio. Brat je zbilja bio utjelovljenje dobre, mira i ljubavi, i sve što je radio, radio je s ljubavlju. Od brata sam puno tog naučio i bili su to zbilja prekrasni trenutci za mene. A kakva je tek za mene bila čast i milost živjeti pod istim krovom s patrom Marjanom Gajšakom. Posjećivao sam ga u njegovom atelijeru, nosio mu svoje crteže da ču-

jem njegove komentare i savjete, gledao ga kako stvara, slušao njegova tumačenja... Nažalost, to druženje i prijateljstvo trajalo je samo dvije godine kad se pater 1993. preselio u vječnost. Dok je pater bio bolestan brinuo sam se za njegova nedovršena djela u glini. Kasnije sam ih sam odlio u gips da ne propadnu i danas se nalaze u mom atelijeru čuvajući najljepše uspomene i sjećanja na tog dragog subrata i umjetnika. To bi bio jedan od onih težih trenutaka.

Gdje si sve živio i radio kao redovnik?

Nakon dvije godine novicijata u Splitu bio sam poslan na četverogodišnji studij filozofije i religijske kulture na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove na Jordanovcu u Zagrebu. Nakon završenog studija 2003. poglavari su me poslali u Rim. U Rimu sam proveo devert mjeseci u međunarodnoj isusovačkoj kući Centro Allelu, poznatoj po promicanju ekumenizma svojom izdavačkom i umjetničkom djelatnošću. Prvih šest mjeseci proveo sam u centru

obavljajući razne poslove: sakristan, podrumar, nabavljač kruha itd. Kasnije, u zadnja dva mjeseca, isklesao sam dva reljefa, "navještenje" koje se nalazi u crkvi St. Hugo i reljef "Edith Stein" u kapelici Santa Trinita blizu bazilike Santa Marija Magiore. Od rujna 2003. pa do danas boravim i radim u atelijeru na Jordanovcu u Zagrebu.

Kako se otprilike odvija tvoja svakodnevница?

Obično me probudi budilica u 6:45, i dan započinjem svetom Misom u 7 sati. Nakon toga slijedi meditacija, doručak i u 9:00 započinjem raditi u atelijeru. Krunicu obično molim nešto iza podne šetajući našim prekrasnim vrtom, tako da stignem i na zajedničku molitvu u 12:50. U 13:00 je ručak, a nakon toga zajedničko druženje do 14 sati. Zatim se opet nastavlja rad u atelijeru i to traje do kasno u noć. Prijev spavanja obavim ispit savjesti u kapelici i obično zaspem s nekom knjižicom u ruci.

Rekao si da boraviš i radiš na Jordanovcu, koje djelo te trenutno najviše zaokuplja?

Radim u crkvi Bezgrešnog srca Marijinog na jednom malo većem mozaiku, te usput radim još na nekim manjim djelima. Kao isusovački brat i umjetnik, pozvan sam da sudjelujem na Kristovom univerzalnom i apostolskom poslanju Crkve i Družbe. "Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenuju" (Mk 16, 15.)

Možeš li nam molimo te istaknuti neke zanimljive zgodе iz života?

Naime, u āčki dom često su dolazili ljudi i pitali za pomoć u nekom poslu. Tako jednoga dana dođe jedan ljećnik tražeći daka iz građevinske škole. Kako nikoga nije našao, ponudisimo se za posao ja i moj prijatelj. Trebalo je samo ožbukati jednu manju kuću izvana i iznutra. Prijev toga jedna moja terka gradila je kuću pa sam preko ferja bio šegrt. Ali, eto dođe vrijeme da od šegerta pređem u majstore. Ljećnik na koncu bijaše tako zadovoljan da nakon nekog vremena opet dođe u tom tražiti nas. Kako na

porti nisu znali ni za kakve građevinare pustiše ga da nas sam potraži. Nađe nas kako crtamo te će s čudenjem: "Pa vi ste umjetnici!", na što smo mi odgovorili: "Ne, to nam je hob!"

Ima još puno toga, ali evo još jedne iz studentskih dana. S kolegama umjetnicima često sam išao na hodočašća i tako u Padovi upoznamo neke nove prijatelje. Jednoga dana oni dođe na akademiju da nas posjeti. Druge kolege su našli a onda su svi skupa tražili mene. Kako je once bilo jako, uuvukoh se u grmlje odmah pored klupe. I tako dok sam ručao dođe ta ekipa prijatelja i sjedoše na tu klupu pitajući se; "Pa gdje je nestao Zdenko, kao da je u zemlju propao"? Da stvar bude još zanimljivija odnekud dotrča neki mali veseli pas i počne skakati po meni otimajući mi sendviče. Brzo podigoh ruke u vis misleći da su tako sendvič i jogurt izvan opasnosti. Ali pas me oko usana na brzini obliza, tako da mi ni jedna salverta nije bila potrebna.

Brate Zdenko reci nam na kraju razgovora što te najviše veseli?

Ono što me najviše veseli jest naviještati Evanđelje, Isusa Krista kroz ljepotu umjetničkog stvaranja. Nema nište ljepšeg od toga biti s Isusom, iz dana u dan, te ga sve više upoznavati. A tek onda možemo mu služiti s onim talentima koje nam je Bog dao i biti njegov mali kamenić u mozaiku Crkve, Družbe i ovoga svijeta. "Vi ste svjetlost svijeta" (Mt 5, 14). Na koncu htio bi se zahvaliti svojoj subraći i ljudima koju su mi podrška svojom molitvom ili mi velikodušno pomažu pri radu, a posebno jedno veliko hvala mojoj dragoj sestri Zdenki. Od srca se zahvaljujemo brate Zdenko što si pristao da za Ignacijev put nešto kažeš o sebi i svome životu, vjerujem da će našim čitateljima biti drago da su te bolje upoznali kao osobu i umjetnika i na ovaj način. Možda i dobio je pojeg šegerta kojega bi mogao uputiti u tajne zanata.

Branko Čagelj

U službi policije

Rođen sam u Zagrebu 1966. godine. Nakon završene srednje škole i odsluženog vojnog roka primljen sam u Družbu Isusovu. Poslijе studija filozofije od 1991. do 1993. bio sam u magisteriju u Dječačkom sjemeništu na Šlati u Zagrebu, gdje se opet vraćam nakon završenog studija teologije i svećeničkog ređenja. Nakon odgojiteljskog rada u Dječačkom sjemeništu odlazim u Rim na studij. Magistrirao sam iz duhovne teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana i diplomirao na Vatikanskoj školi bibliotekarstva. Od 2002. do 2008. bio sam ravnatelj Knjižnice »Juraj Habdelić«, a potkraj te službe bio sam imenovan i župnim vikarom u župi Bezgrevnog Srca Marijina na Jordanovcu u Zagrebu. Slijedi kraći boravak u Dubrovniku gdje sam obnašao službu duhovnog pomočnika.

Božja providnost dovela me i u Slavoniju i Osijek gdje sam u osječkoj rezidenciji imenovan na službu ministra i ekonoma, a potom sam imenovan na dužnost policijskog kapelana u Policijskoj upravi osječko-baranjskoj. Ovim imenovanjem stavljen sam djelatnicima policije na službu, raspolažanje i pomaganje u njihovom u vjerskom rastu. Javni red, mir i sloga medu ljudima opće su dobro na kojemu trebamo svi raditi. Ne možemo se angažirati u tom pothvatu i nastojanju ako sami nismo sinovi svjetla i Božjega davanja čovjeku koje na poseban način moramo izgradivati u sebi, a onda uz svu brigu i nastojanje prenositi na druge oko nas. Čovječnosti, dobrote, strpljenja, brige za druge nikad dosta. Ne možemo predviđjeti svakodnevne društvene nevolje i nedaće koje nikada ne prestaju.

Policjski posao smatra se jednim od najopasnijim i najstresnijim zanimanjem zbog svakodnevne izloženosti mnogostrukim kričitim događajima, stresnim situacijama i traumatičnim iskustvima. Policija u svim redovitim i izvanrednim situacijama društvenog života mora biti spremna reagirati na najbolji način. Potrebna je prisebnost, odgovornost, ljudskost i zauzetost za opće dobro i maksimalno poštivanje zakona i njegove primjene. Sve to držati na pameti i primjenjivati nije lako, jer svi smo mi samo ljudi. Od kulture srca i duše ovisi puno kakvi ćemo biti u svom djelovanju.

Moj radni dan sastoji se od svakodnevnog služenja sv. mise u policijskoj kapeli, razgovorima, susretima i obilascima policijskih djetalnika u policijskim postajama (Osijek, Čepin, Beli Manastir, Donji Miholjac, Đakovo, Valpovo, Našice, Dalj). U policijskoj kapeljaniji aktivna je misijska i karitativna grupa te policijski pjevački zbor. Organiziram i vodim hodočašća (Lurd, Rim, Marija Bistrica, Trsat, Sinj, Veprić, Pleternica, Međugorje, Krakow, Częstochowa) na

koja se policijski djetalnici rado odazivaju. Vodim duhovne vježbe za policijske djetalnike, obavljam godišnji blagoslov policijskih djetalnika i policijskih postaja. Prisutan sam na obilježavanju vjerskih i državnih blagdana i raznih obljetnica. Surađujem s udruženama stradalnika i studionika Domovinskog rata...

Moje služenje u policiji želi pomoći i ugraditi se u planu i programu osobne ljudske, kršćanske formacije i usluge za sve ono što je čovjeku potrebitno da se razvije i bude zdrava ljudska osobnost, dobar čovjek, dobar muž, dobra supruga, dobar otac obitelji, dobra majka, dobar i savjestan policajac.

Ove retke završio bih s riječima i željama koje sam uputio policijskim djetalnicima na misi uvođenja u službu policijskog kapelana, a sada bih ih uputio i svim čitateljima Ignacijevog puta:

Želim vam svima da se susrećemo vedrih i nasmijanih lica, svjesni da je Bog s nama na našem životnom putu. Želim vam da budećete Božja radost, radost Crkve i radost našeg naroda.

Mladi o vjeri

Ove je akademske godine Studentski katolički centar (SKAC) u Palmotićevoj započeo s vjeronaučnim programom pod nazivom „Effata“. Riječ je o trogodišnjem programu kojem je cilj stvoriti poticajno okružje i konkretno vodstvo mladima u njihovom duhovnom sazrijevanju. Budući smo u godini vjere, s troje mladih „Effataša“ razgovarali smo o toj temi.

Lovro Križaj

Kako je rođena tvoja vjera?

Teško mi je to reći. Roditeljski odgoj najbliže bi to opisao. U crkvu sam tako išao od malih nogu, od osnovne škole, a i prije škole sam s mamom i nonom znao nedjeljom ići u crkvu. Nona mi je još kao malom znala čitati onu dječju Bibliju.

Kako je „Effata“ utjecala na njezin rast?

Na Effatu sam se odlučio ići jer je u sklopu studentskog vjeronauka. To mi se činilo kao pravi put za nastavak vjerskog života jer sam do tada išao na srednjoškolski vjeronauk u župi. Drago mi je što sam se odlučio ići jer sam dobio priliku učvrstiti mnoga stara saznanja, a i steći neka nova te postati boljom osobom, božjim kršćaninom.

Gdje ti konkretno vjera pomaže?

(Smijeh) Vidiš, ne bih ti ovo baš znao točno odgovoriti. Mislim da mi pomaže u svakodnevnim obvezama, nekako mi je kroz vjeru usađen jedan osjećaj dužnosti i odgovornosti te mislim da tako onda i pristupam svojim svakodnevnim obvezama na fakultetu. Ora et labora.

Je li teško živjeti vjeru danas?

Mislim da je. Danas, kada se na sve strane propagira sve više nemoralno pod moralno, nastrano pod normalno, mislim da je jako teško ostati pri svojim uvjerenjima i stavovima. Ali, zato treba ići na programe kao što su „Effata“, studentski vjeronauk, SKAC, ako nećeš tu,

među vjernicima, živom Crkvom naći snagu ostati ustrajan nećeš je naći nigdje. Jer Isus je rekao tražite i dat će vam se, pa se eto nadam da tražeći na pravom mjestu nađem čvrst oslonac za život u vjeri.

Većina mladih danas nakon krizme napušta Crkvu. Što je tebe zadržalo?

Iskreno rečeno nisam baš siguran može li se reći da sam se baš zadržao. U crkvu sam redovno svake nedjelje išao, ali nakon prvih par puta sam odustao od srednjoškolskog vjeronauka. Vjeronauku, i baš više vjeri sam se vratio opet u drugom razredu, bio je drugi svećenik, malo drukčije se radilo. Mislim da se dosta neprimjereni radi s djecom od 5. do 8. razreda, te ih se ne uspije zainteresirati da nastave nakon što „ispune roditeljska isčekivanja“ kad dobiju sakrament krizme. A tada se nije toliko ni radilo na srednjoškolskom vjeronauku. Danas to vodi vjeroučiteljica Ljuba Duvnjak, sva četiri razreda su zajedno, i, nažalost, i dalje nas je malo, ali ona radi odlično.

Studiraš na FER-u. Kako spojiti računarstvo

i vjeru? Koriste li se informatičke tehnologije dovoljno za evangelizaciju?

Spojiti računarstvo i vjeru? Kako je to uopće razdvojeno. Inženjerska etika u mnogo se pogledi podudara s moralnim načelima katoličke crkve. Inženjer štiti javnu sigurnost, zdravlje i boljatik, radi samo na području za koje je kompetentan, iskren je i objektivan, ne prima mito te izbjegava konflikt interesa. S mojeg gledišta ovo su također neke od osnovnih zadaća kršćana u današnjem društvu. Informatičke tehnologije danas se dosta koriste i za evangelizaciju, dosta se toga može pronaći kad znaš što tražiš. Ali mislim da je kod toga više pitanje zainteresiranosti onih koji koriste te tehnologije, mladih ponavljaju, še, za vjeru i vjerski sadržaj, a ja se bar nadam da će to u budućnosti još i porasti.

Tea Šalić

Što za tebe znači vjera?

Za mene vjera predstavlja spoznaju o vječnosti. To je prihvaćanje prolaznosti fizičkog i materijalnog svijeta u kojem živimo da ispunimo ljubav. Ljubav je Bog koji je stalno s nama i u našim srcima. Vjera je život u radosti i miru, to je kad znaš da nisi potpuno sam, da postoji temelj tvoje biti i razlog zašto živiš. Vjera je prepuštanje Bogu, ona se živi i primjenjuje.

Kako se očituje vjera u tvom životu?

Molitwom i zahvalnošću za svaki dan. Korištanjem lijepih misli i riječi upotpunjujem svoj život sa lagonom i veselom energijom, a koju dobivam kroz razgovor s Bogom. Vjera se očituje i u mojim stavovima o pojedinim temama koje se provlače kroz moj život te u prihvaćanju naizgled nepovoljnih situacija kad se pojave. Nastojim se prepustati i prilagoditi raznim situacijama i prilikama u životu, jer je i to način na koji stječem iskustva koja su izvrnsna za gradnju vjere, odnosno ojačavanje moje duhovnosti. Ljepota je u svemu što me svakodnevno okružuje i nastojim osjetiti njezinu svrhu i doživjeti svoje postojanje u njoj.

Kako je „Effata“ doprinijela tvojoj vjeri?

„Effata“ me naučila da sam socijalno biće i to sam shvatila kad sam počela uživati u razmje-

njivanju mišljenja sa ostalim kolegama iz grupe. To mi je otvorilo nove vidike i pozitivnije spoznaje o životu u vjeri. Sve moje kolege iz grupe su predivni ljudi s mnoštvom različitih iskustava na kojima su gradili sebe, te sam slušajući njih kako pričaju o Bogu razmišljala je li moja vjera dovoljno jaka i iskrena ili sam samu sebe zavarala. Puno je lakše i jednostavnije živjeti u vjeri kad možeš s prijateljima iskreno razgovarati o Bogu i njegovim djelima. „Effata“ je ojačala moju vjeru kroz povezivanje s drugim ljudima.

Kako izgrađivati svoju vjeru?

Strpljivošću i opuštenošću. Za početak bi preporučila molitvu, jednostavnu, bez nabranja praznih riječi. U omis trenutcima kad si sam, smiren i kad osjetiš da je trenutak za tebe, iskreno se obrati Bogu, možeš i pisati u neku posebnu bilježnicu. (smijeh) Molitva budi nadu i entuzijazam za radosnjim življenjem, ona te za početak uči zahvalnosti i prihvaćanju onakvog kakav jesи, jer to je temelj za početak rasta u vjeri. Vjera se gradi na način da prihvacaš Boga u sve-mu što vidiš, da ga uvažavaš na svakom koraku u svom životu i da naučiš imati osmijeh na licu, zato jer te i On želi vidjeti sretnog.

Nikša Đerek

Kako vjera mijenja čovjeka?

Mislim da je vjera trebala biti sastavni dio života svakog odraslog čovjeka. To je onaj dio koji upotpunjuje osobu, ona zadnja „puzzla“ koja čini čovjeka potpunim i sretnim, onaj dio za kojim danas mnogi tragaju i pokušavaju pronaći u razno raznim ispraznostima i ushitima. Vjera ti daje jednu konstantnu, jedan oslonac u ovom nesigurnom svijetu, daje ti jedno mjesto na koje se uvijek možeš vratiti, na kojemu si uvijek dobrodošao... Daje ti snagu kad je najmanje imaš, utjehu kad ti najviše treba.

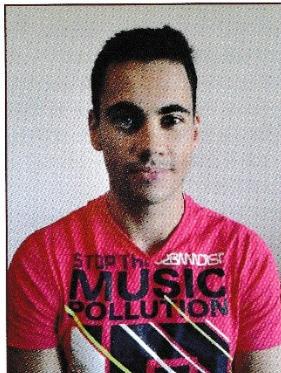
Kako je program „Effata“ utjecao na tvoru vjeru?

Kroz program Effata htio sam doći u kontakt s ljudima koji razmišljaju kao ja, koji me neće ismijati i smatrati „čudnim“ jer sam vjernik, odnosno kršćanin. Tijekom programa naučio sam mnogo stvari o sebi i o vjeri koje možda sam ne bih nikada otkrio, stvorio neka nova prijateljstva i postao dio jedne grupe, jedne zajednice koja te makar na tren u ovom užurbanom svijetu makne od svog tog nereda i zbrke i pruži ti nešto drugo, nešto za tvoju dušu. Sukladno tome, mogu reći da je program imao pozitivan efekt na moju vjeru i moj osobni rast u njoj.

Koje su kušnje za tvoju vjeru?

To je poprilično teško za odgovoriti, budući da je život dinamičan i stalno na tebe baca nove prilike, izazove i kušnje za osobni rast ili nazadak. Svakodnevno se srećem s novima, kad svladaš jednu, dođe druga i tako iznova i iznova. Kao i svaku osobu koja traži istinu, razno razne sumnje i preispitivanje mojih uvjerenja misli i djela zadaju mi muke svakodnevno, ali svakim svladanjem izazovom, kušnjom, jedan sam korak bliže svome cilju, mudriji i iskusniji. Stoga sve kušnje gledam samo kao zadatke koje trebam riješiti, male korake koji me izgrađuju u bolju osobu, ne kao neke muke, probleme koji mi odmažu u životu. Da, život bi definitivno

bio puno lakši bez njih, no ni Isus nije bio pošreden muke, zašto bi bilo tko od nas „bez po muke“ došao u kraljevstvo nebesko?

Doživljavaju li te ljudi drukčije zbog tvoje vjere?

Tipične reakcije velikog broja mladih ljudi na vjersko izjašnjanje ili razgovor o duhovnosti popraćene su podsmijehom, nevjericom, odmahivanjem rukom i komentarima, „Ma ti si lud, još vjeruješ u bajke. Vrati se u stvarnost!“ i sličima. Nadalje, dosta ljudi je spremno jako te oštro kritizirati i osudititi kad nešto pogriješiš, kao da si time što vjeruješ i što si kršćanin postao imun na grijehu i bilo kakve pogreške, dok oni takve iste pogreške mogu činiti mirna srca, pod izgovorom da oni nisu „pravi vjernici“. Dakako, postoje i osobe koje te neće ismijati, koje vide razliku, razumiju i znaju koliko teško biti kršćanin u današnjem svijetu. Pokušavam se okružiti upravo takvim, „dobrim“ ljudima, ljudima koji će mi biti podrška na mom putu, ne ljudima koji će me stalno vući za rukav s njega i govoriti da sam lud. Pitanje vjere, tvoga spasenja, tvoga opredjeljenja je najbitnije pitanje na koje moraš odgovoriti u svome životu i ne bi trebao dopustiti drugima da odluče umjesto tebe.

Stanko Perica

Pozvan na put

"Traže se vrijedni momci i cure - orači, ko-paći, obrezivači, čupači trave, skupljači korova i granja i pokoji skupljač grozdova - momci i cure za boj: ozarena lica, gorljiva srca, žuljavih ruku - momci i cure koji ne mare za žegu, tegobu, glad i žđ dana - sve za Boga, vinograd Njegov i spas duša najveća je ljubav za Ljubav, i najveća plaća!"

Kakav je to poziv u Božji vinograd! Kakav je to poziv! Kakva čast i kakvo dostojanstvo i kakvo povjerenje sadržano u tom pozivu! Nejenjava, ne prestaje, ne umanjuje se, ne stidi se, trajno zove i poziva. Koliko nas treba kako bi bili njegove ruke po kojima On živ dolazi, čini, djeluje, daje se, kako bi bili prenosioci Njegove Riječi i uprisutnjitelji njegove milosti, blagoslova i ljubavi - pokazivači i usmjerivači na Kraljevstvo Božje, na putinu života, na Njega samoga - Otkupitelja, Branitelja, Ohrabritelja, Tješitelja, beskrajnog Ljubitelja čovjeka.

Treba nas, treba tebe koga zove, jer Njega treba čovjek. Uh, kako ga čovjek treba i traži i žđa i vapi za Njim. Žurno ga treba. Hitno! Sada! Danas! Pogledaj samo današnjeg čovjeka, često ostavljenog na vjetromerini ovog beskrupuloznog svijeta, svijeta koji tom čovjeku, tebi, meni i svakome tvom bližnjemu, želi oteći ono najvjrednije - Boga i čovjeka samom sebi pretvarajući ga u roba. A to nije život. To nije istina. To nije put. Put, Istina i Život jest On, Gospodin Isus Krist, osloboditelj i davatelj smisla.

Puno je posla i radnika nikad dosta

Prisutan je Gospodin, tu je i neprestano zove, zov je njegov stalan i vjeran, blag i silovit i stamen. Kao hrid, kao glas onoga koji ima suverenu vlast i gospodstvo.

Koga to, Gospodine zoveš? Zoveš onoga koji čuje. A tko je onaj koji čuje? Čuje onaj koga ospozobljavaš, onaj koji sluša i osluškuje,

koji je raspoloživ, koji se sprema, koji se daje oblikovati, koji se daje pozvati, koji se svakim danom i svakim korakom sve više u tebe uzda i u tebi prepoznaće, koji se natapa u tvojoj prisutnosti i tvojoj ljubavi i na tome želi zahvaliti, uzvratiti i darovati se slijedeći tvoj primjer, Gospodine. Lagano se taj proces budi, lagano i silovito zahvaća. Bude se plemenitost i srčanost, raste sigurnost i predanje, sazrijeva odlučnost i radost, raspoloživost i velikodušnost. Tako je normalna ta stvarnost, bliska čovjeku, prirodnja za kršćanina i njegov odnos s Kristom. Njegov glas obilazi, blagoslivlja, daruje, dotiče svakog, a poziva onog koga on odabire, zahvaća onog koji na taj poziv pristaje i daje se voditi, stavљa se na raspolažanje.

Blagoslov je to, zvao tebe ili ne zvao tebe, on te utvrđuje na putu u istini za život. Glas nam je njegov neprestano osluškivati. Jedan od puteva na koji navodi pozvane jest ovaj - Ignacijski put, isusovački put. Osluškuj i odgajaj svoje bližnje na osluškivanje

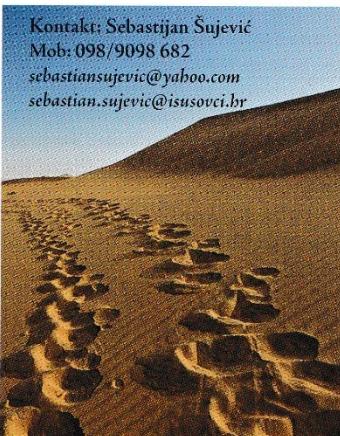
Sebastijan Šujević

Kontakt: Sebastijan Šujević

Mob: 098/9098 682

sebastiansujevic@yahoo.com

sebastian.sujevic@isusovci.br

U službi izbjeglica

“Pratiti, služiti i zagovarati prava u ime izbjeglica i drugih nasilno raseljenih osoba“

Izbjeglice i strance, koji dolaze u novu zemlju baš poput doma Jakovljevog u Egiptu, sa skromnom željom da prežive teška vremena, možemo pronaći u riječima Josipove braće koji odgovaraju faraonu: „Tvoje su sluge stočari, baš kao što su bili naši preci. Došli smo da potražimo kratak boravak u ovoj zemlji.“ Skromni ljudi pritisnuti glađu, ratom, netolerancijom ili bilo čime drugim odlaze iz svoje zemlje, noseći tek želju za životom i pokoji djelić svoje tradicije. I sami smo mogli doživjeti u vremenima rata na našim predjelima i osvjeđočiti se da još postoji ljudi i organizacija koje nisu zaboravili Boga, koji pronalaze u liku stranca oko sebe sliku Božju. Isusovačka služba za izbjeglice na području jugoistočne Europe samo odgovara na Gospodinov poziv: „Stranac koji s vama boravi neka vam bude kao sunarodnjak; ljubi ga kao sebe samoga. Ta i vi ste bili stranci u egipatskoj zemlji. Ja sam Jahve, Bog vaš.“

Hrvatski isusovci na dan sv. Ignacija Loyolinskog 1993. osnivaju JRS Isusovačku službu za izbjeglice (Jesuit Refugee Service, skraćeno JRS) kako bi po njemu pomagali ratom zahvaćenim područjima ovog dijela Europe. Apostolsko djelo osnovanom od Družbe Isusove da prati, služi i zagovara u ime izbjeglica i drugih nasilno raseljenih osoba. JRS je međunarodna Katolička organizacija koja djeluje u 50 zemalja svijeta. Hrvatska provincija Družbe Isusove zbog svojeg temeljnog opredjeljenja za siromahe u vihoru rata na našim predjelima osnovala je 1993. JRS.

Danas, dok slavimo 20. Godišnjicu osnutka JRS nastavlja svoj hod uz sve one zaboravljene i ostavljene daleko od očiju javnosti. Tihi prati-

telj čovjeka stranca, u ovim krajevima slavi svoj 20. rođendan. U početku svoga rada podupruti pomoći iz Europe, JRS započinje svoj rad sa izbjeglicama u našim krajevima kroz humanitarnu pomoći, pružanje smještaja izbjeglim osobama iz BiH u Hrvatskoj.

Pomaže u nastavku školovanja daka i studenata. Uz pomoći japanske spisateljice Michiko Inukai i njezine zaklade, JRS je bio u stanju organizirati projekt za pomoći školarcima i studentima na cijelom području bivše Jugoslavije. Njezinom zaslugom svoje školovanje moglo je započeti i dovršiti 1000 studenata i daka.

JRS kroz to vrijeme pomaže povratnicima i onima koji nisu napustili svoje domove. Osniva osnovnu školu pod šatorima izbjegličkog kampa Kupljensko za više od 800 daka, osniva i dječji vrtić za potrebe kampa. Početkom objave na ratom poharanim područjima Gline i Pakracu JRS organizira pomoći organizacije „Isusovački Evropski dobrovolje“ raščišćavanje ruševin i pomoći pri opremanju barem jedne prostorije za povratak. Kroz ta vremena, kao i danas, JRS nije „birao“ ljude kojima će služiti. Pomažući ljudima pravoslavne vjeroispovijesti JRS otvara u barakama poduzeća „Tehnika“, uz pomoći pravoslavnog svećenika, malu pravoslavnu kapelicu Presvete Bogorodice, a to je samo jedan od primjera da mu nije poziv biti socijalna ustanova već vjerni pratitelj i zagovornik pred Bogom i ljudima. Bilo je tu raznih projekata pomoći bosanskim Hrvatima, ali i Srbima povratnicima u sjevernu Dalmaciju.

Uz JRS i talijansku zakladu Recobot izrastao je i posebni projekt socijalne naravi: „pomoći putem telefona“ za stare osamljene osobe

u Zagrebu, danas poznat kao „Prisutnost“. Rad na seminarima za pastoralnu i socijalnu službu u Crkvi JRS osniva kao udružu „Vidi, Prosudi, Djeluj“. U Bosni i Hercegovini, točnije u Sarajevu u vihorima rata, JRS uz pomoć suradnika p. Slokara i s. Liberije finansijski pomaže dva doma za djecu s posebnim potrebljima i hrabri ih svojim dołascima i prisutnošću. Kontaktiranje grada prijatelja Innsbrucka za pomoć Sarajevu, te uz njihovu pomoć i pomoć UNICEF-a poboljšana je opskrba vodom, koja je u to vrijeme okupiranja Sarajeva mnogo značila. Slala se iz Zagreba odjeća i obuća za potrebite. Pomagalo se i medicinskim potrepštinama. Poslijeratno razdoblje iz ureda u Sarajevu obilježava aktivni rad JRS-a gdje se pomoglo u obnovi stanova i kuća za oko 2000 obitelji, kroz dvije godine. Javna kuhinja koja je djelovala od 1997. do 2002. naposljetku je predana ocima franjevcima, u njoj svoj obrok

svakodnevno je primalo 120 ljudi. Onda je započela dugogodišnja borba protiv mina čiji se gorki „plodovi“ ubiru i desetima godina nakon sijanja. JRS je uvidio potrebu o skrbi o žrtvama mina, pomoći u kojoj se žrtvu prati u njegovoj tragediji i oporavku.

Projekti kućne njegе u Sarajevu i kompjutorska škola pomagali su stabilizaciji normalnog života u onim poslijeratnim godinama. 1999., u jeku krize, u Makedoniji JRS otvara svoj ured u Skopju. Bio je pomoći izbjeglicama u prelasku granice, podrška obiteljima i ustanovama koje su udomile izbjeglice, posredovanje dokumenata i evakuacija u treće zemlje. Preko tih djelatnosti i u Makedoniji počeo se širiti i na Kosovo, projekt „Djeca žrtve mina“ započet je 2000. i na Kosovu. U Srbiji i Crnoj Gori po vezama pravoslavnih vjernika kojima se dotada pomagalo uspješno se pronaći još potrebitih i u tim krajevinama, tako su počeli projekti pomoći 650 takozvanih kolektivnih Centara. U svakodnevno je primalo 120 ljudi. Onda je započela dugogodišnja borba protiv mina čiji se gorki „plodovi“ ubiru i desetima godina nakon sijanja. JRS je uvidio potrebu o skrbi o žrtvama mina, pomoći u kojoj se žrtvu prati u njegovoj tragediji i oporavku.

Prihvati centar Zagreb

kom od njih, u nemogućim uvjetima, živjelo je prosječno 300 ljudi. Uz to se u Beogradu pazi-lo da mladi katolići u gradu dobiju sredstva za učenje i priliku za druženje.

Nakon prvih 10 godina JRS i dalje nastavlja svoje djelovanje na području Jugoistočne Europe. Način djelovanja proizlazi iz stvarnih potreba ljudi u teškim situacijama. Tako nastavljamo pomagati u BiH: *Djeci žrtvama mina, Starima žrtvama mina, povratnicima, u Republici Hrvatskoj: projektima pomirenja kroz alternativnu naobrazbu u Kninu, seminari socijalne i pastoralne službe, te pomoći studentima izbjeglicama.* Na Kosovu pomažemo preživjelim stradalnicima mina, a u Makedoniji pomažemo u hitnim potrebama izbjeglicama i interno raseljenim osobama. Takoder, u Srbiji pomažemo izbjeglicama i interno raseljenim osobama u izbjegličkim kampovima. Na cijelom području sustavno održavamo kompjutorske tečajeve i radionice. Do 2006. uglavnom izvodimo iste i/ili slične projekte, npr. Promicanje integracije raseljenih Roma i djece izbjeglica u Srbiji i Crnoj Gori. Pomoći samohranim majkama u BiH i Makedoniji, pomoći djeci s cerebralnom paralizom u Makedoniji, te Telealarm, pomoći izbjeglicama, starima i invalidnim osobama koji su sami, ili veći dio dana sami u svojem prostoru, u Republici Hrvatskoj. Do kraja 2009. godine, manje više, problem izbjeglica, kao posljedica sukoba na ovom području je riješen. Preostaje integracija i život u uvjetima kakvi vladaju u državama u kojima su osobe izabralle živjeti. Nove stvarnosti donose nove vrste izbjeglica i raseljenih osoba na području Jugoistočne Europe. Ljudi su uvek putovali, migrirali, iseljavali se i use-ljavali u nove države u potrazi za boljim životom. Naše područje je uvek bilo poznata ruta migracija ljudi. Ako k tome dodamo ne tako brz napredak u prijelazu iz jednog sustava u drugi i stvaranju drukčijeg i boljeg okruženja u novonastalim državama, rijeke ljudi ponovo

počinju migrirati u potrazi za boljim životom. Tako imamo nove vrste izbjeglica i raseljenih osoba, koje dolaze iz raznih dijelova svijeta a koje koriste tzv. "Balkansku rutu" u svojoj potrazi za boljim životom. To su: tražitelji azila, stranci, iregularni migranti, nedokumentirani migranti, maloljetnici bez pratnje, ranjive skupine, manjine, oni koji se ne mogu vratiti u svoju zemlju, a ne mogu niti ostati u zemlji i kojoj se trenutačno nalaze. Danas JRS djeli-ju sa svojim projektima na nekoliko razina u: centrima za tražitelje azila, prihvatnim centrima za strance u Republici Hrvatskoj i Makedoniji i kroz projekt pomoći civilnim žrtvama mina na Kosovu. Uz ovu vrstu djelatnosti postoje još i socijalno-pastoralni projekti, koji koriste strukturu JRS-a za bolje djelovanje, kao: pastoralni centri, bračna savjetovališta, pomoći djeci s cerebralnom paralizom, eku-menski i inter-religiozni dijalog... Danas JRS aktivno djeluje, pohađajući azilante i tražitelje azila u prihvatnim centrima za strance, pruža psihosocijalnu pomoći tražiteljima azila i strancima, savjetuje, educira, daje medicinsku i hitnu materijalnu pomoć, pomoći u hrani, te pastoralnu pomoć, zagovara i lobira.

Po završetku 35. Generalne kongregacije 21. veljače 2008. tadašnji papa Benedikt XVI. primio je delegaciju isusovaca na čelu s novim paterom Generalom. Na toj audijenciji papa je podsjetio Družbu Isusovu na poziv odlaska na granice, tražiti i prepoznavati znakove prisutnosti Božje i njihovo djelovanje u svakom dije- lu svijeta i izvan granica vidljive Crkve. Nasto-jite graditi mostove razumijevanja i dijalogu s onima koji ne pripadaju Crkvi ili imaju teškoće da prihvate njezina stajališta i poruke. U papi-nim riječima JRS na ovim područjima prepo-znaje potvrdu svoga poziva i nastavka služenja na granicama (i u doslovnom smislu). Pozvani na granice, da na njima upoznaju, služe i nalaze Boga pomažući strancima i potrebitima.

Šimo Marinović

Bračni susreti u Hrvatskoj

Bračni susreti (BS) ili *Bračni vikendi*, danas su jedan od najživljih i najraširenijih katoličkih pokreta u Hrvatskoj, a i u svijetu. *Worldwide Marriage Encounter (WWME)* – Svjetski BS, iako vuče korijene od izvorne ideje svećenika Gabriela Calva - koji je želeći pomoći bračnim parovima radničkog predgrađa Barcelone 1962. razradio osnovnu metodu i sadržaj BS – za duhovnog vođu i osnivača uzimaju karizmatičnog američkog isusovca Charles Chuck Gallaghera. Njega je, naime, 1969. oduševila mogućnost da metodom BS sami bračni parovi evangeliziraju druge parove. Inizistirao je, da *team-parovi* koji vode bračne vikende budu praktični katolici, da sami žive ono što govore i da središte Vikenda bude sam sakrament. Budući da je Isus Krist prisutan u parovima kroz sakrament ženidbe, taj je sakrament velika snaga koju oženjeni kršćani imaju na raspolažanju. Svećenici pak u BS, gajeći svijest da su kroz svoj sakrament, poput Krista i oni zaručnici Crkve, s kršćanskim parovima zajedno rade na obnovi Crkve i svijeta. To je razlog da se BS smatraju sakramentalnim a ne obiteljskim pokretem. Ta dva sakramenta odnosa – ljubav bračnog para i ljubav svećenika prema svojoj zaručnici Crkvi - najprisutniji su u svijetu. Udrženi u zajednički apostolski pothvat, mogu bitno doprinijeti privlačnijoj slici mističnog tijela Kristova. Glavno sredstvo za međusobnu bliskost bračnog para je pisani dijalog, čije se osnove uvježбавaju na vikendu BS. Originalni Vikend BS vode svećenik i tri za to pripremljena *team-parra*, koji izlažu isključivo svoja svjedočanstva na nacrtom određenu temu.

Belgijski kardinal Leo Joseph Suenens, na kon iskustva bračnog vikenda na Duhove 1972. reče: „Siguran sam da je BS dar Duha Svetoga, jer te se radi o istinskoj ljubavi, evandelju i radošti, a to su znakovi Duha Svetog.“ Dapač, on je

BS smatrao najvećim darom Duha Svetog Crkvi poslije Drugog vatikanskog sabora i uvelike radio, zajedno sa svojim karizmatičnim svećenikom Guidom Heyrbautom, na njihovu širenju.

Eksplozija BS u Hrvatskoj

Američki Hrvati Nives i Franko Jelich iz Wichita (Kansas), bliski suradnici p. Chuka Gallaghera, pozvali su u proljeće 1976. na račun tamošnje zajednice BS iz Hrvatske na vikend BS dva bračna para i s njima p. Stjepana Kušana. Nakon povratka iz SAD-a, p. S. Kušan već u lipnju 1976. u Rezidenciji D.I. u Opatiji organizira prvi vikend BS. Na tom prvom vikendu u Hrvatskoj sudjelovala su četiri svećenika, dvije redovnice Naše Gospe i 18 bračnih parova. I tada je krenulo. Poput eksplozije. Samo te 1976. u Hrvatskoj je održano 7 vikenda BS, iskustvo BS je prošlo 86 bračnih parova, 19 svećenika i četiri redovnice.

Zahvaljujući nesobičnosti i ljubavi mnoštva bračnih parova i svećenika, širenje BS u Hrvatskoj se unatoč teškoćama nije zaustavilo. Vatra Duhova u Hrvatskoj zajednici BS (HZBS) sve se jače rasplamsavala. U skoro četiri desetljeća, na gotovo 500 bračnih i zaručničkih vikenda, u Hrvatskoj je iskustvo bračnih vikenda prošlo oko 6000 parova, 150 svećenika (nekoliko nadbiskupa i biskupa) i stotinjak redovnica. Vojni ordinarijat RH svake godine organizira BS za časnike i redarstvenike. Samo ove godine će se održati 19 vikenda BS u Zagrebu, Opatiji, Splitu, Đakovu, Veličkoj, Zadru, Subotici i Valbandonu kod Pule. Posebna se briga vodi o parovima u post-vikendaškom razdoblju: održavaju se duhovne obnove, formacijski vikendi, Duboki vikendi, Duhovne vježbe i posebni susreti za *tim-parove* i svećenike. Iz vikendaških obitelji nikla su brojna redovnička i svećenička zvanja u nas i u svijetu.

Bračni parovi koji su bili na vikendu pripadaju svim društvenim slojevima, od tek vjenčanih do onih koji su u starijoj dobi; pretežno katolici, ali i pripadnici drugih vjerskih zajednica ili onih tanke vjere. Mnogi koji nisu do vikenda BS prakticirali svoju vjeru ili su čak bili svrstani u protivnike Crkve, nakon tog iskustva postali su ne samo gorljivi vjernici nego i veoma zauzeti u svojim župskim zajednicama. Svjetsko je, pa i naše hrvatsko iskustvo, da su BS crkveni pokret s najviše obraćenja.

P. S. Kušan i parovi iz Istre, prenijeli su 1978. iskustvo BS u Italiju, točnije u Fararru. To je danas jedna od najsnaznijih zajednica BS Europe. Zajednica BS u Subotici (Vojvodina) u lipnju ove godine slavi desetu obljetnicu prvog vikenda, koji je 2003. bio dar HZBS Hrvatima u Bačkoj.

HZBS

Na čelu BS u Hrvatskoj od početka do danas je Nacionalni *team* (bračni par i svećenik), koji je već 1976. osnovao p. S. Kušan. Parovi za vodstvo birani su tajnim glasovanjem na Nacionalnom vijeću na mandat od dvije godine. P. Stjepan Kušan bio je član vodstvenih timova do 1982. g. On je stvorio temelj organizacije BS na iskustvu SAD-a i Europe. Nakon prestanka vodstvenog mandata slovio je kao srce i mozak Zajednice jer je više od ikoga ušao u bit BS, a imao je i izrazit u karizmu vođe.

Nakon demokratskih promjena, u procesu stvaranja samostalne države Hrvatske 1990. organizacija BS doživjela je svoju temeljitu preinaku. Već 1992. odobren je sadašnji naziv *Hrvatska zajednica BS* (HZBS). Zbog zahtjevnijih zadataka Nacionalni timovi prvim Statutom (1993.) dobivaju mandat na 3 g. Zajednica je organizirana po Regijama koje samostalno sa svojim timovima i svećenicima održavaju vikende BS. Unutar Regija posto-

je mjesne i dijaloške zajednice. HZBS je članica Svjetskih BS (WWME), Europskog vijeća BS (EV) a Nacionalni timovi dužni su tri puta godišnje sudjelovati na trodnevnim sjednicama europskih Nacionalnih timova koji se održavaju po različitim državama. Hrvatska zajednica je do sada bila domaćin 6 EV.

U službi medusobnog informiranja HZBS ima od 1993. svoj časopis «Prisutnost» i izvrsno uređivan web stranicu na adresi www.hzbs.hr preko koje se objavljaju novi Vikendi BS i vrše prijave.

Isusovci i BS

Od p. Chucka Gallaghera pa do danas isusovci imaju istaknuto ulogu u WWME, premda je to danas pokret koji ujedinjuje sve crkvene karizme. U Hrvatskoj su isusovci osnivači, podržavatelji i kroz mnoge godine članovi vodstva i voditelji Vikenda BS. U Nacionalnom timu HZBS nemjerljiv su doprinos u širenju, održavanju i vodenju BS dali patri: + Stjepan Kušan, , Pero Sabolić, Josip Sremić - aktualni član Nacionalnog tima, Antun Volenik i Tonči Trstenjak. Tu treba ubrojiti patre koji su bili voditelji vikenda BS: + Rudolf Brajičić, Pero Mijić Barišić i Slavko Pavlin.

WWME je danas od istoka Azije do juga Afrike sveprisutan crkveni pokret bračnih parova i svećenika za obnovu Crkve sakramenitima odnosa: svetog reda i ženidbe; s brojnim članstvom (oko 60.000 parova godišnje prođe iskustvo BS, a u Hrvatskoj preko 200), dobrom organizacijom, čvrstom strukturom, izvrsno razrađenim metodama, jasnim ciljevima i vizijom. U temelju svega je inspirativno načelo BS: «Kao što sam ja ljubio vas» (Iv 13, 34)

Tonči Trstenjak

Otac Ante Gabrić

*Isusovac, misionar (Metković, 18. veljače 1915.
– Kalkuta, Indija, 20. listopada 1988.)*

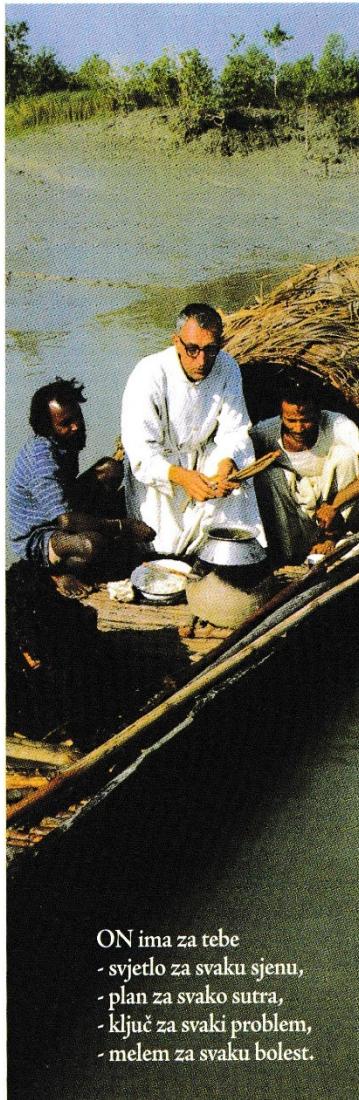
Na sprovodu je bilo oko 20 000 katolika, muslimana i hindusa. Pokapan je pod palma-m nadomak sunderbanske džungle u Maria Poljju, blizu Gospine špilje, u prostoru uz crkvu koju je sam gradio. Po njegovoj želji, u grob su s njime položili i bočiću Jadranskoga mora i grudu hrvatske zemlje, koje je sa sobom ponio otišavši u Indiju i čuvao ih sve do svoje smrti. Pokrenut je postupak proglašenja blaženim.

Ove čemo godine u listopadu proslaviti 25. godišnjicu njegovog rođenja za nebo!

Jednom su zgodom od o. Gabrića htjeli saznati kako on odgovara bolesnicima na ono teško pitanje: zašto moraju trpjeti? Njegov je odgovor bio sasvim osobit: "Ja im samo kažem neka pogledaju na raspetog Isusa...", i pritom mu je glas zadrhtao, a oči se zamaglike suzun. Tu se odgonetava njegova izuzetna ljubav prema bolesnicima. Ako bi se smjelo reći da je netko u njegovu srcu imao povlašteno mjesto - upravo su to oni. U koje god je mjesto bio pozvan, ili ga put nanio - obavezno se susretao s bolesnicima. "Bolesnici su naš blagoslov", često je znao reći. "Gledajući gubavce mislim: Bog ih je dao svjetlu ne kao kaznu nego kao svoj prolaz zemljom. Oni su nam dani da ih izlijecimo, da se približimo Bogu." Shvaćao je ono umu nedokucivo: patnja je dar onima koji su je dostojni; kojima je dana moć da njome preobražavaju svijet.

"Ljubimo križ i žrtvu, sve će druge vrline doći same od sebe. Tko se daje samo na pola ili makar u tri četvrtine, nema prave sreće niti pravog uspjeha. Daj se potpuno! I ljudi će te u tvojem darivanju više ljubiti. Ne, ne govorim to radi toga, da od ljudi tražimo ljubav kao užvrat za svoju žrtvu, ali kada se mi dajemo za Boga i duše velikodušno, onda i Bog nama vraća velikodušno. Ni jedna žrtva ne može ostati nenaplaćena."

ON ima za tebe
 - svjetlo za svaku sjenu,
 - plan za svako sutra,
 - ključ za svaki problem,
 - melem za svaku bolest.

mite Gabrić

Metković, 18. veljače 1915.
istopada 1988.)

ilo oko 20 000 katolika. Pokopan je pod palma-
anske džungle u Maria
špijle, u prostoru uz cr-
k. Po njegovoj želji, u grob
čiću Jadranskoga mora i
koje je sa sobom ponio
ao ih sve do svoje smrti.
proglašenja blaženim.

u listopadu proslaviti
rođenja za nebo!

m od o. Gabrića htjeli
ara bolesnicima na ono
oraju trpjeti? Njegov je
ubit: "Ja im sam kažem
trog Iusa..." i pri tom mu
zamaglile suzom. Tu se
izetna ljubav prema bo-
njelo reći da je netko u
laštem mjesto - upravo
mjesto bio pozvan, ili ga
susretao s bolesnicima,
slov, često je znao reći.
lim: Bog ili je dao svije-
ao svoj prolaz zemljom.
izlječimo, da se pribli-
ono umu nedokućivo:
su je dostojni; kojima je
sbražavaju svijet.

vu, sve će druge vrline
se daje samo na pola ili
na prave strelje niti pr-
ano! Ijudi će te u tom
le, ne govorim to radi
o ljubav kao uzvar za
i dajemo za Boga i duše
nama vraća velikodus-
že ostati nenaplaćena."

BLAŽEN ČOVJEK KOJI TREBA BOGA

**Ja Boga ne trebam
kažu, ali zato trebaju
ženu za ženom,
muža za mužem,
auto za autom,
položaj za položajem.**

**Nikad siti,
trajno osamljeni.**

**Ja Boga ne trebam!
Kažu, al' zato trebaju tablete
i ne mogu zaspasti.
Od čežnje im ostala pohlepa,
od ljubavi strast,
od politike intriga,
od moći nasilje,
od autoriteta prisila,
od tehnike tjeskoba,
od bogatstva svađa,
od vjere običaj.**

Blažen čovjek koji treba Boga!

Maksim Gorki

Naši slavljenici

60 godina u Družbi Isusovoj

P.Janko Šagi

Roden je u Brodarevcu (Maruševec) 20. studenog 1936. Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu pohađa od 1948. do 1956. godine.

U Družbu Isusovu ulazi 14. kolovoza 1953. u zagrebu gdje je završio novicijat pod vodstvom magistra p.Franje Jambreškovića. Studij filozofije i teologije završava na Jordanovcu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1965. godine. Treću probaciju obavlja u Opatiji pod vodstvom p.Andelka Jurića. Zadnje zavjete položio 15. kolovoza 1973. godine u Jeruzalemu.

Kao veoma nadaren student poslan je

1967. na studij u Rim je je postigao licencijat iz filozofije i teologije, a poslije toga i licencijat na papinskom biblijskom institutu.

Od 1971. godine poučava nekoliko godina hebrejski jezik i druge biblijske predmete na Jordanovcu. Objavio je bezbroj biblijskih znanstvenih radova.

Vjerujemo da su, bolesti koje su ga neprestano pratile još od studentskih dana, veliki križ za njega. Družba Isusova cijeni patnje svojih članova.

Pater Janko trenutno radi i živi u Rimu.

50 godina u Družbi Isusovoj

P.Zvonimir Rubinić

Roden je 08. studenog 1946. u selu Poljanica Okicka. U Dječačko sjemenište u Zagrebu stupio je 1961. Nakon sjemeništa ulazi u novicijat Družbe Isusove na Fratrovcu. Nakon završetka filozofije i teologije na Jordanovcu

zaređen je za svećenika 1975. Odlazi u Dubrovnik gdje preuzima službu prefekta. Nakon godinu dana odlazi u Rim na studij odgojnih znanosti na Salesianum gdje magistrira 1980. Vraća se u Dječačko sjemenište na Šalati gdje

preuzima službu duhovnika i profesora. Godine 1989. imenovan je rektrom sjemeništa „Augustin Bea“ na Fratrovcu. Nakon toga je bio duhovnik bogoslova i skolastika na Jordanovcu. Poslije toga preuzima službu arhivara provincije i kućnog ministra u Palmotićevoj.

Godine 2006. imenovan je superiorom rezidenčije u Osijeku. Ponovo dolazi na Jordanovac i preuzima brigu za bolnice Jordanovac i Merkur. Nakon toga odlazi u Sarajevo gdje služi i u Apostolskoj Nuncijaturi. Trenutno je na službi u Palmotićevoj.

P.Nikola Stanković

Rođen 2. rujna 1946. u Stanojevićima, Čapljina. Nakon osnovne škole ulazi u sjemenište u Dubrovnik gdje i postaje kandidat Družbe Isusove. U novicijat je stupio 1963. Slijedio je studij filozofije u Zagrebu, a s obzirom na zanimanje za filozofiju provincijal ga šalje na daljnji studij u Pullach. Nakon godine studija i polaganja licencijata slijedio je magisterij u sjemeništu u Dubrovniku. Teologiju je studirao na Jordanovcu od 1972.-1975. Zaređen je za svećenika 1975. 1976. Odlazi u Rim na daljnji studij. Doktorirao je 1982. Od tada pa do sada predaje filozofiju na FFDI. Istočno je vršio i različite druge službe; prefekt

bogoslovima, katehete studentima u župi na Jordanovcu do 1986. kada postaje rektorom sjemeništa na Fratrovcu, bio je generalni tajnik te preses Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove, zatim prodekan FFDI, dopresednik Hrvatskog filozofskog društva, u dva navrata po godinu dana bio je ravnatelj knjižnice "Juraj Habdelić". Petnaest godina predavao je na KBF. U medijima je nastupao nekoliko puta na televiziji, a na Hrvatskom Radiju oko petsto priloga u emisiji "Duhovna misao", na Katoličkom radiju te na Radio Mariji. Trenutno je duhovni savjetnik u Hrvatskom katoličkom društvu prosvjetnih djelatnika.

Časni brat Ivan Rosandić

Roden je 13. prosinca 1934. u mjestu Ruda kod Sinja. 1942. Obitelj se preselila u Vrpolje u Slavoniji gdje je završio osnovnu i srednju školu za pekaru. Do 29. god je radio kao pekar u više mjesta. Jedan susret sa župnikom ga je potaknuo pa je počeo razmišljati o duhovnom zvanju. Odlučio je ostvariti svoje zvanje kao časni brat u Družbi Isusovoj. U novicijat je ušao 1963. Nakon novicijata je radio kao kuhanar na Fratrovcu, Jordanovcu, Palmotićevoj te u Osijeku. Zadnje zavjete je položio 1975. Nova dispozicija je bila župa Borovica u BiH gdje je bio

kuhar oko tri godine. Nakon Borovice proveo je devet godina u Beogradu. Nakon Beograda premješten je u Sarajevo, zatim otok Gospe od milosti odakle je otišao na župu Zamet. Nakon toga bio je u župi Savski Nart kuhar oko tri godine. Zatim je premješten u Dubrovnik gdje je bio sakristan tri godine. Nakon toga otišao je u Opatiju gdje je bio portir i radio ostale kućne poslove. Nakon Opatije ponovno je otišao na otok Gospe od milosti gdje je ostao tri godine a nakon toga je premješten u zajednicu na Fratrovcu gdje se sada i nalazi.

Peru Vladić

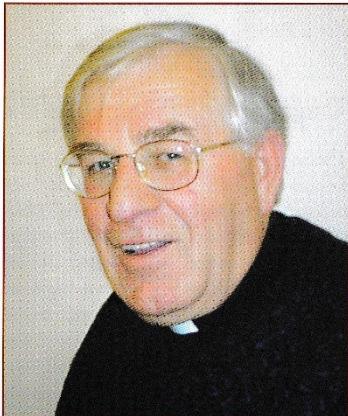
Naš pokojnik

P.Stjepan Kušan

Stjepan Kušan rođen je 8. studenog 1944. g. u Letovaniću u obitelji gdje se kršćanska vjera nije prakticirala. Osnovnu je školu polazio u Letovaniću, a srednju ekonomsku u Sisku. Slučajno je kao sedmoškolac koji nije prakticirao vjeru na ulici u Sisku susreo tadašnjeg sisačkog župnika Vladimira Stanovića i pozdravio ga je s "Dobar dan!" Župnik

mu je odgovorio s riječima "Dobar dan. Amen." Bio je to susret koji mu je radikalno promijenio život i uveo ga u svijet vjere. Te je 1958. primio prvu pričest i krizmu te nakon dvije godine u Srednjoj ekonomskoj školi, usprkos protivljenju obitelji, školovanje je nastavio kao sjemeništara u Nadbiskupskoj gimnaziji na Šalati u Zagrebu. U isusovački je novičnjak stupio 1962. Filozofski i teološki studij polazio je na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 1973. Poslan je na studij moralne teologije na Papinsko sveučilište Gregoriana u Rim, gdje je magistrirao 1975. Svoje znanje i iskustvo, napose iz pitanja seksualnog i bračnog morala, predavao je studentima Filozofsko-teološkog instituta, Filozofskog fakulteta Družbe Isusove, te kao gost predavač na Teologiji u Albaniji.

U Zagrebu je p. Kušan vršio službu katehete mladih u Bazilici Srca Isusova. Odatle je 1976. poslan u Wichitu u Kansas (SAD), gdje

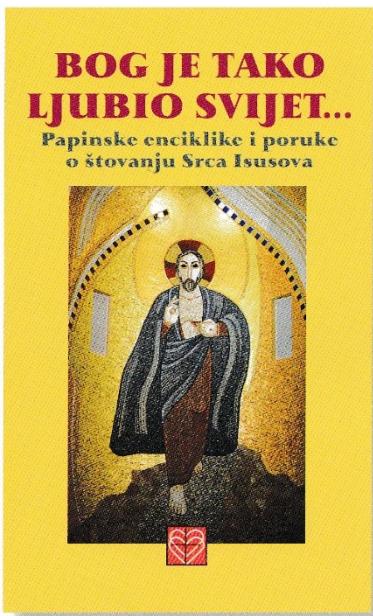

je prošao tečaj voditelja Bračnih susreta. U lipnju te godine u Opatiji sa suradnicima održava prvi Vlkend bračnih parova. Iz te inicijative nastala je kasnije Hrvatska zajednica bračnih susreta (HZBS). U Hrvatskoj je do danas iskustvo Bračnih vikenda prošlo preko 6.000 bračnih parova, oko 150 svećenika i stotinjak redovnica.

Od 1987. do 1993. vršio je službu provincijala Hrvatske pokrajine Družbe Isusove i službu predsjednika Konferencije viših redovničkih poglavara. Nakon završetka te službe, Družba Isusova mu zbog tadašnjih ratnih zbivanja povjerava vođenje Isusovačke službe za izbjeglice (Jesuit Refugee Service - JRS) za područje Hrvatske i Balkana. U toj je službi nesebično, bez obzira na sukljene strane, vjeru ili naciju, finansijski pomagao veoma brojne projekte za pomoći izbjeglicama i ostvario visoku razinu međureligijskog dijaloga. Ured JRS-a vodio je od 2003. do 2010. kao direktor Biskupijskog pastoralnog centra u Ohridu (Makedonija) odakle često odlazi kao voditelj Duhovnih vježbi i Bračnih susreta u Bugarsku i Makedoniju. Nakon kratkog boravka u Sarajevu od 2011., zbog načeta zdravlja djelovao je kao revni isповjednik i voditelj Duhovnih vježbi u Družbinoj rezidenciji uz Baziliku Srca Isusova u Zagrebu.

Peru Vladić

Naša izdanja

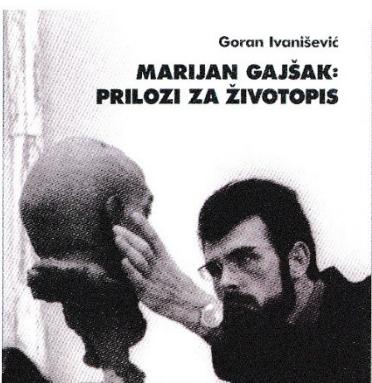

“Bog je tako ljubio svijet... Papinske enciklike i poruke o štovanju Srca Isusova”

knjiga je koja obuhvaća tri enciklike: Svetu Godinu (1900. Leon XIII.), Milosrdni Otkupitelj (1928. Pio XI.) i Haurietis aquas - Crpst ēete vodu (1956. Pio XII.) te papinske poruke o štovanju Srca Isusova: Nedokućivo Kristovo bogatstvo (1956. Pavao VI.), Poruka uz storu obljetnicu posvete svijeta božanskom Srcu Isusovu (1999. Ivan Pavao II.) i Pismo prigodom 50. obljetnice enciklike Haurietis aquas (2006. Benedikt XVI.) s kratkim prikazom o štovanju Presvetoga Srca Isusova što ga je napisao p. Franjo Pšeničnjak.

Knjiga dr. Gorana Ivanovića “Marijan Gajšak: prilozi za životopis”.

U njoj su prikazani osnovni životopisni podaci, podaci o školovanju, likovnoj i pjevačkoj djelatnosti. U drugome dijelu knjige reproduciran je izbor iz Gajšakovih objavljenih i rukopisnih djela uz nekoliko pisama.

IGNACIJEV PUT

2013/1

34

HABEMUS PAPAM

13. ožujka 2013.

U noći je tamnoj
bjelina sjala
otajstvenim sjajem
nebeskih feraša.
Ozeble nas
ogrijalo sunce.
Habemus papam!
Ljubeći Kristov križ
kroz Korizme plać,
pjevala su srca
na sav glas,
u radosti
i sva su rimska
zvonila zvona,
slaveći život
u molitvi.
Za kormilom
Petrov lađe,
za sve naše dane
pod jedrima
milosti Božje,
Duhom Svetim
prožet,
novi je Papa
Isusovac,
Franciscus,
Franjo,
Frane!
Pred licem svijeta,
u svoj ljestvi
snagom Duha i ljubavi,

ruža je bijela
procvala
usred zime
na dlanu
njegove poniznosti,
a latice bijele
uz Ave Maria
gorjele su svjetlom
vjecnim Kristovim.
Ad Maiorem
Dei Gloriam.
Sve na veću
Slavu Božju!
Dobra vam večer
braćo i sestre,
potekoše rijeći
kao rijeke,
čiste, jednostavne,
iskrene.
Papin pozdrav,
najljepši,
da sví u molitvi
z a j e d n o
grlimo i čuvamo
Crkvu našu svetu,
svih kršćana dom.
Mudrost života
u cvjetnjaku nade,
Kristove beskrajne
ljubavi plod!

Branka Mlinar

